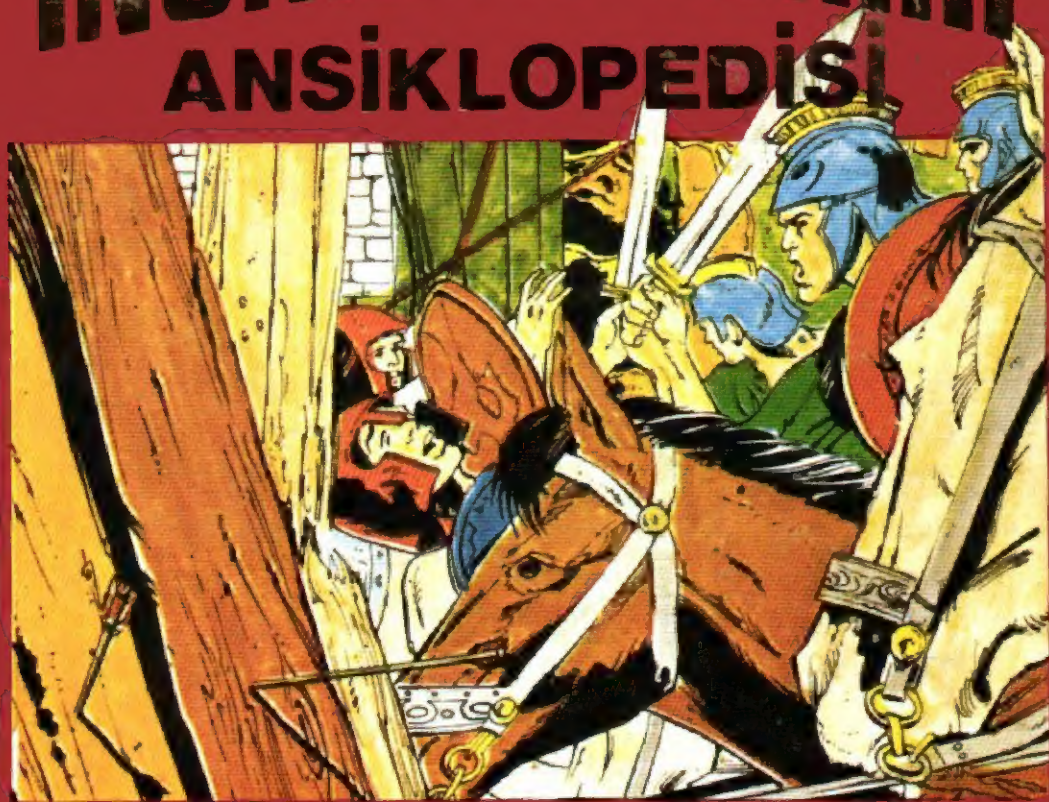

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

ESKİ YUNAN I

KARACAN

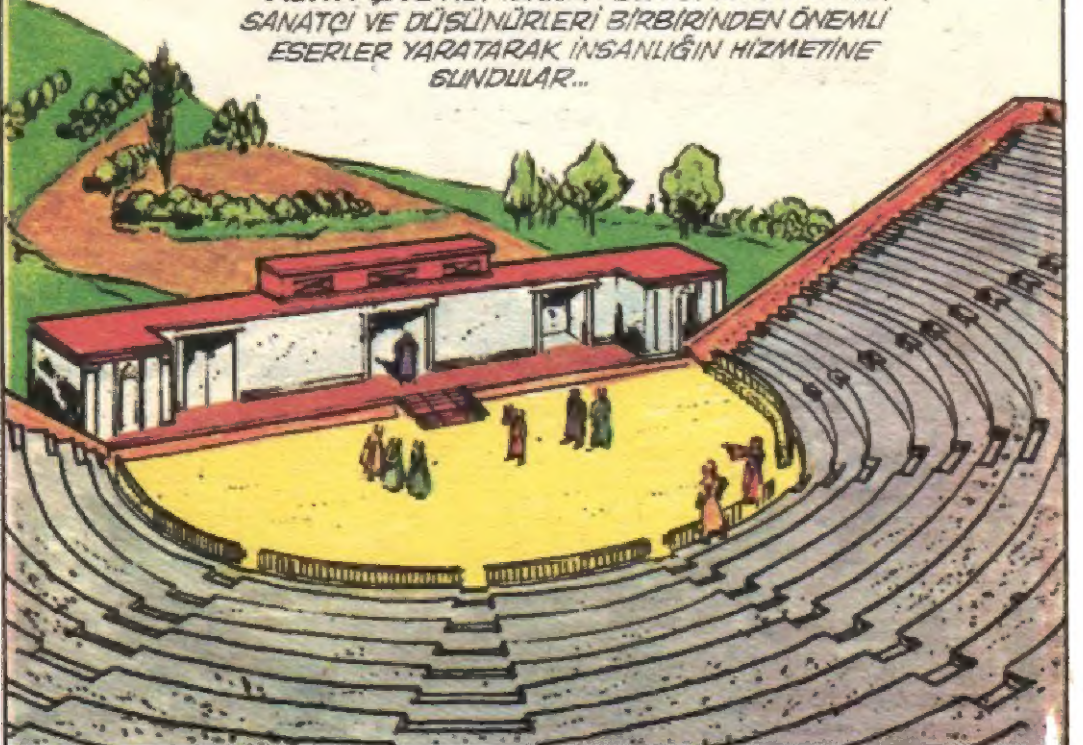
ESKİ YUNAN

ESKİ YUNAN

**YUNAN
UYGARLIĞI**
M.Ö. V. YÜZYILDA
EN PARLAK
DEVİRİNİ YAŞI-
YORDU VE
BÜTÜN AK-
DENİZ'E
YAYILMIŞ
DURUMDAYDI...

ALTIN ÇAĞ ADI VERİLEN BU DÖNEMDE YUNAN
SANATÇI VE DÜŞÜNÜRLERİ BİRBİRİNDEN ÖNEMLİ
ESERLER YARATARAK İNSANLIĞIN HİZMETİNE
SUNDULAR...

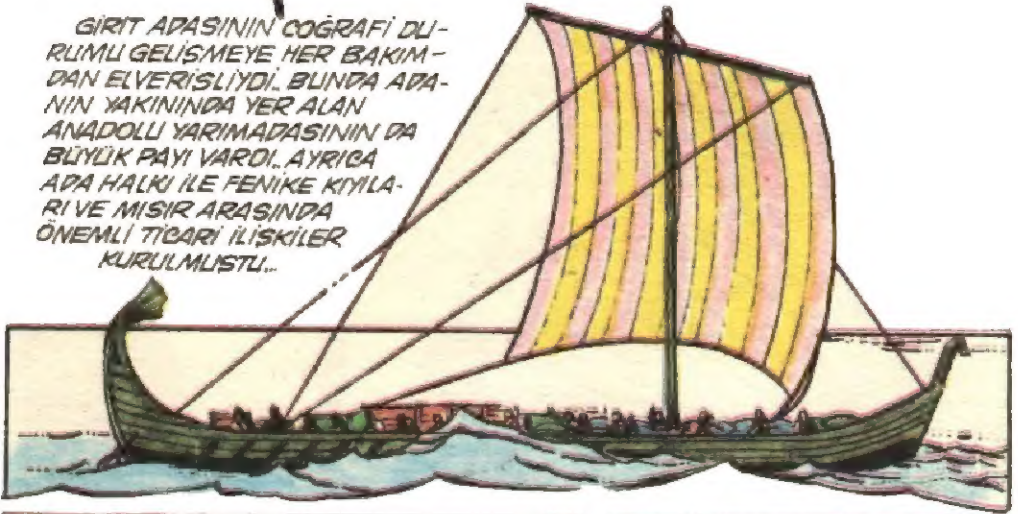

YUNANLILAR BU BÖLGEYE GELMEDEN ÇOK ÖNCE DE, M.Ö. 6.000 YILLARINDA BU TOPRAKLARDA YERLEŞEN İNSANLAR VARDI VE BU İNSANLAR NEOLİTİK ÇAĞ KÜLTÜRÜNÜ YAŞIYORLARDI.. KISA SÜRE SONRA BAKIR İŞLEMİNE BAŞLADILAR... İLK KEZ EGE ADALARINDA İŞLENEN BAKIR, BÜTÜN YARIMADAYA YAYILDI...

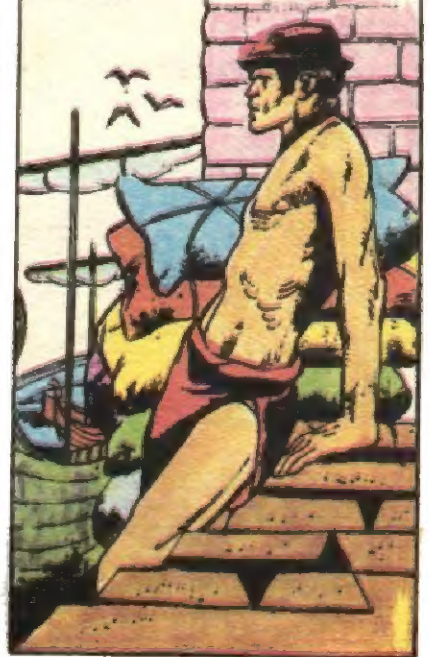
ZATEN BÖLGEDE İLK UYGARLIK BELİRTİLERİ HER ZAMAN İÇİN ÖNCE EGE ADALARINDA GÖRÜLÜRDÜ.. BUNLARIN EN ÖNEMLİSİ, 260 KM. UZUNLUĞUNDA VE 60 KM. GENİŞLİĞİNDE OLAN, DAĞLIK BİR ARAZİYE SAHİP GİRİT ADASIYDI...

GİRİT ADASININ COĞRAFİ DURUMU GELİŞMEYE HER BAKIM-DAN ELVERİŞLİYDİ. BUNDA ADA-NIN YAKININDA YER ALAN ANADOLU YARIMADASININ DA BÜYÜK PAYI VARDI. AYRICA ADA HALKI İLE FENİKE KIYILARI VE MİSİR ARASINDA ÖNEMLİ TİCARİ İLİŞKİLER KURULMUŞTU...

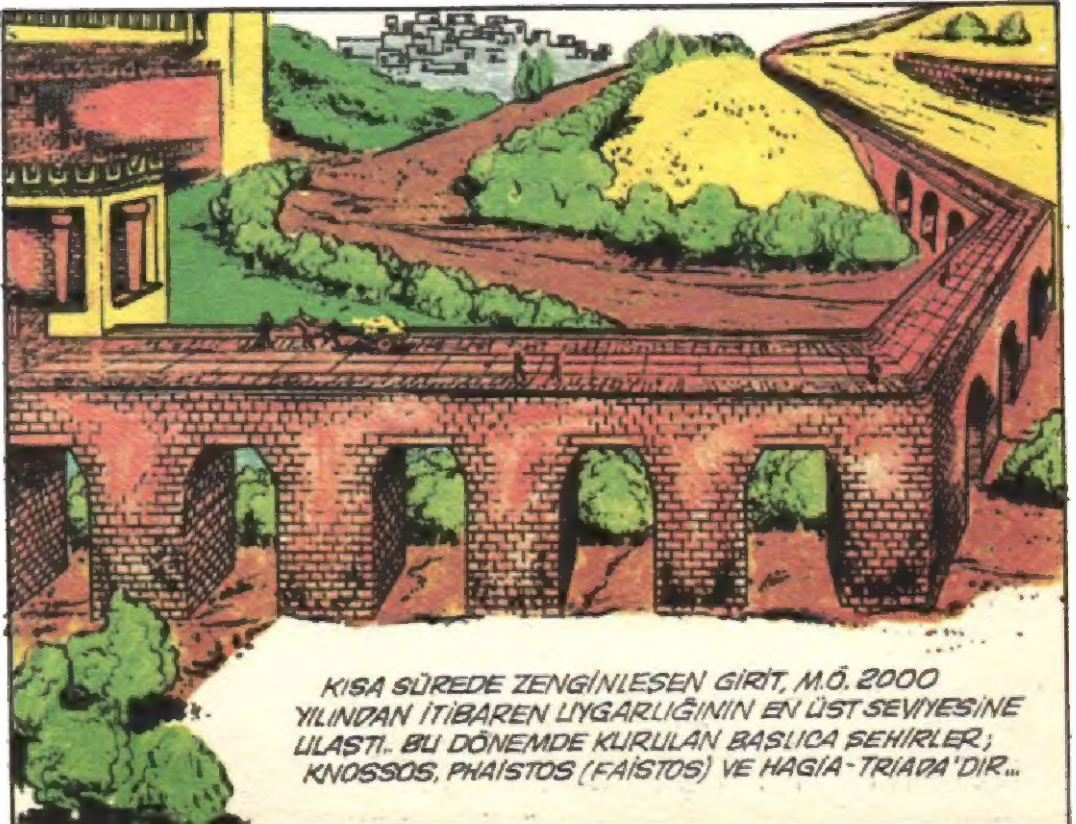
BUNDA AYNI ZAMANDA GİRİTLİLERİN ERKEN DEVİRDEN İTİBAREN GEMİCİLİK ALANINDA İLERLEMELERİNİN ROLÜ BÜYÜKTÜ...

İHTİYAÇLARI OLAN BAKIRI KIBRIS ADASINDAN SAG-LARLARDI. M.Ö. 3000 YILINA DOĞRU TUNÇ DEVİRNE GEÇİLMESİ İLE BİRLİKTE BU KEZ KALAY AÇIĞI, İSPANYA KIYILARI VE İTALYA'DAN KARŞILANDI...

BU YOLLA ELDE EDİLEN
MADEN, KÜLÇE HALİNE
GETİRİLİR VEYA İŞLENEREK
YÜKSEK KÂRLARLA DOĞU
AKDENİZ ÜLKELERİNDE
PAZARLANIRDI...

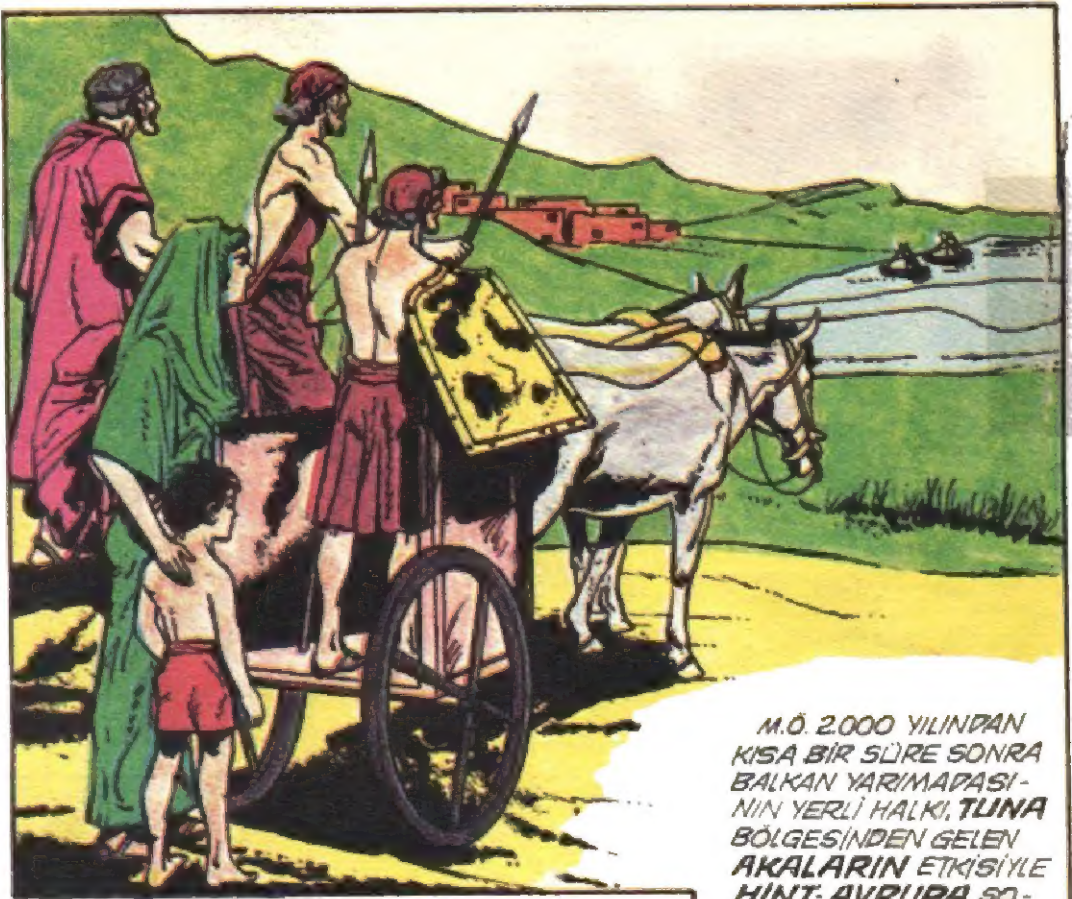
KISA SÜREDE ZENGİNLEŞEN GİRİT, M.Ö. 2000
YILINDAN İTİBAREN LİYGARLIĞININ EN ÜST SEVİYESİNE
ULAŞTI. BU DÖNEMDE KURULAN BAŞLICA ŞEHİRLER;
KNOSSOS, PHAİSTOS (FAİSTOS) VE HAGIA-TRIADA'DIR...

M.Ö. 1600 YILINA DOĞRU KNOSSOS
SEHRİ DİĞER SEHİRLERİ EGEMENLİĞİ ALTINA
ALARAK BİR İMPARATORLUK KURMAYI BA-
SARDI.. GİRİT'İN EN PARLAK DEVRİNİ
YASADIĞI BU DÖNEME GİRİT-
MİNOS ÇAĞI ADI VERİLİR...

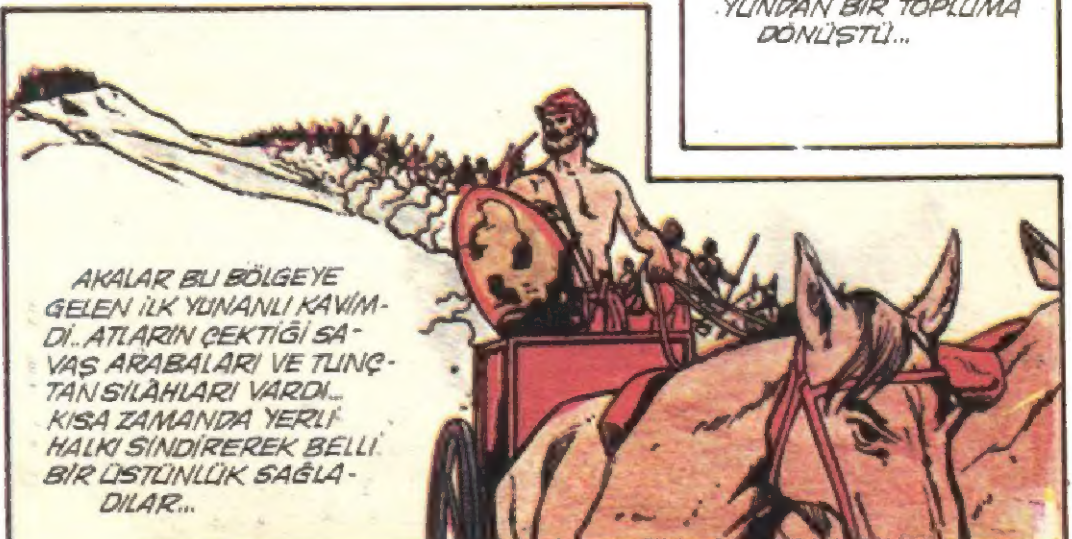

İMPARATORLUK AYNI
ZAMANDA KYKLADES
(KIKLAD) ADALARI VE
BALKAN YARIMADASIN-
DA DA EGEMENDİ...

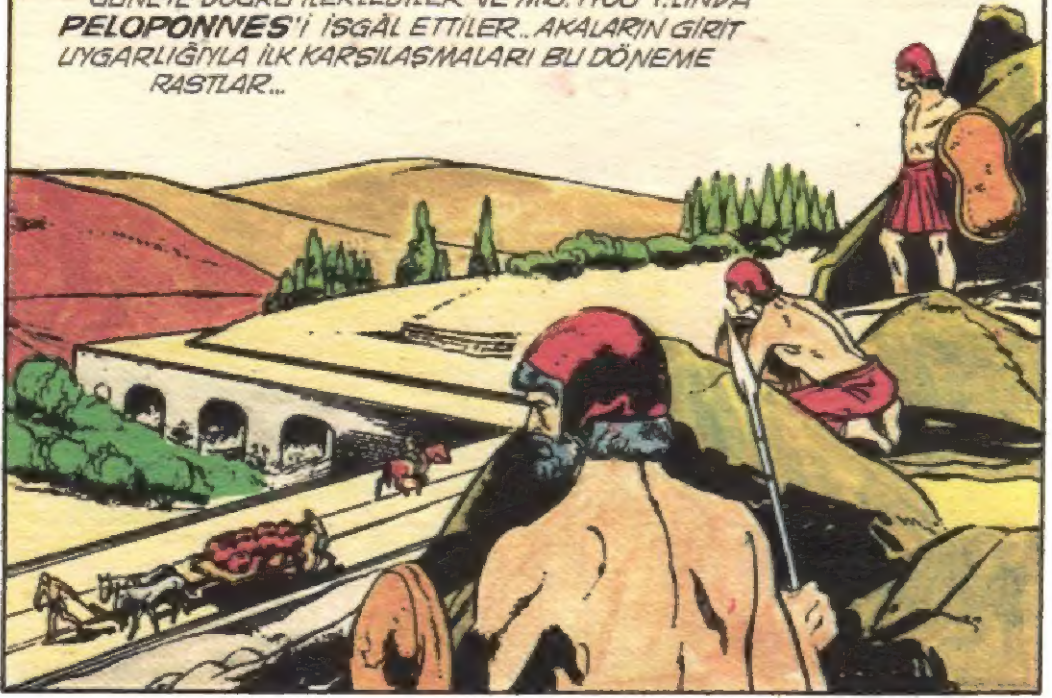

M.Ö. 2000 YILINDAN
KISA BİR SÜRE SONRA
BALKAN YARIMADASI-
NIN YERLİ HALKI, **TUNA**
BÖLGESİNDEN GELEN
AKALARIN ETKİSİYLE
HINT-AVRUPA SO-
YULUNDAN BİR TOPLUMA
DÖNÜŞTÜ...

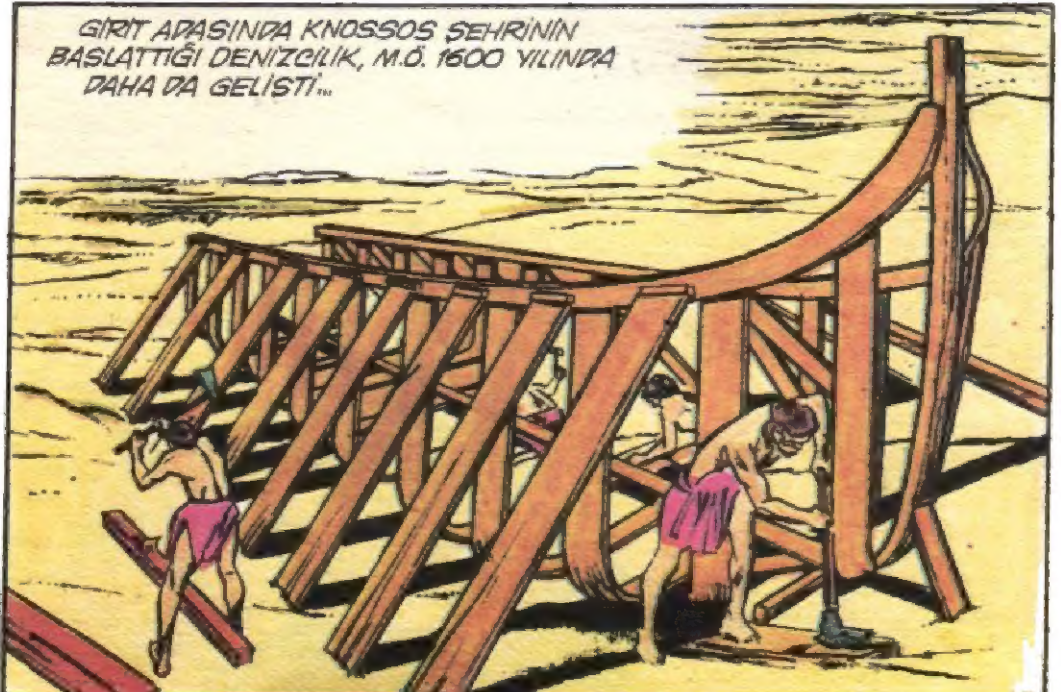

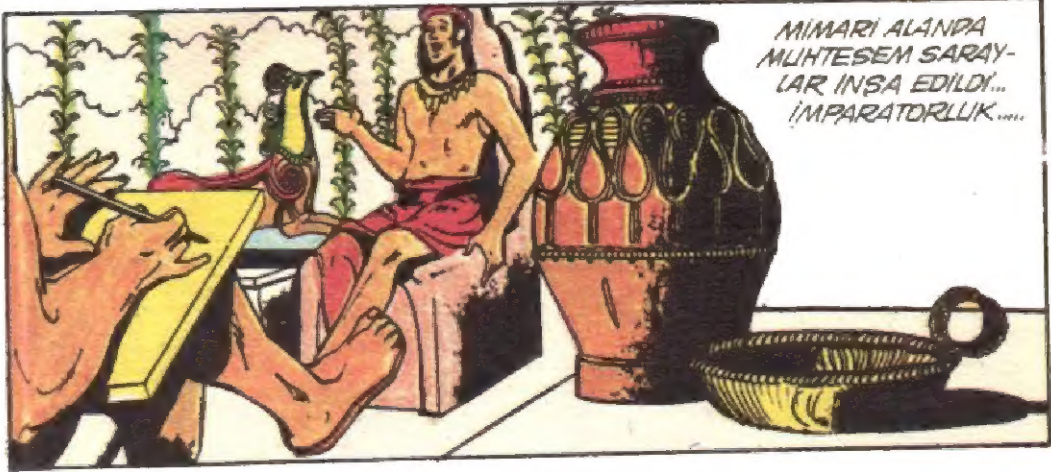
AKALAR BU BÖLGEYE
GELEN İLK YUNANLI KAVİM-
Dİ.. ATLARIN ÇEKTİĞİ SA-
YAŞ ARABALARI VE TUNÇ-
TAN SİLAHLARI VARDI..
KISA ZAMANDA YERLİ
HALKI SINDİREREK BELLİ
BİR ÜSTÜNLÜK SAĞLA-
DILAR...

GÜNEYE DOĞRU İLERLEDİLER VE M.Ö. 1700 YILINDA
PELOPONNES'İ İSGÂL ETTİLER... AKALARIN GİRİT
UYGARLIĞIYLA İLK KARŞILAŞMALARI BU DÖNEME
RASTLAR...

GİRİT ADASINDA KNOSSOS ŞEHRİNİN
BAŞLATTIĞI DENİZCİLİK, M.Ö. 1600 YILINDA
DAHA DA GELİŞTİ...

BEREKET SEMBOLÜ OLAN ANA
TANRISININ DİNİ AÇIDAN ÖNEMLİ
BİR ROLÜ VARDI...

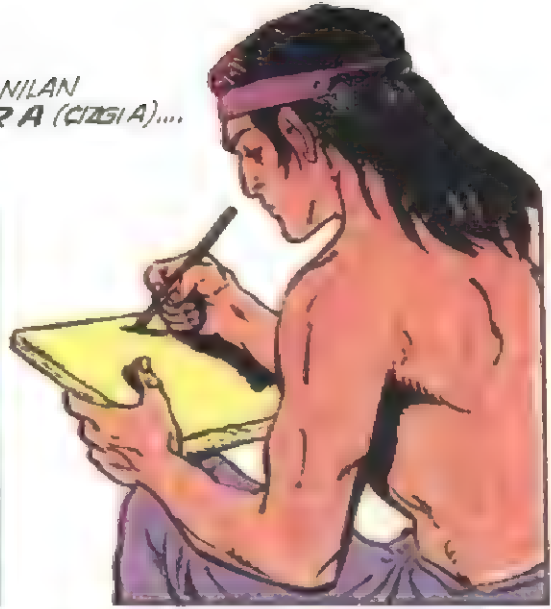

**GİRİT ADASININ TANRISI, BOĞA
BASLI VE İNSAN VÜCUTLU MİNO-
TAUROS'TU. GEREK ANA TANRI-
ÇA, GEREKSE BOĞAYI KUTSAL
OLARAK KABUL ETME İNANCI,
ANADOLU'NUN GİRİT ÜZE-
RİNDEKİ ETKİSİNİ GÖS-
TERMEKTEDİR..**

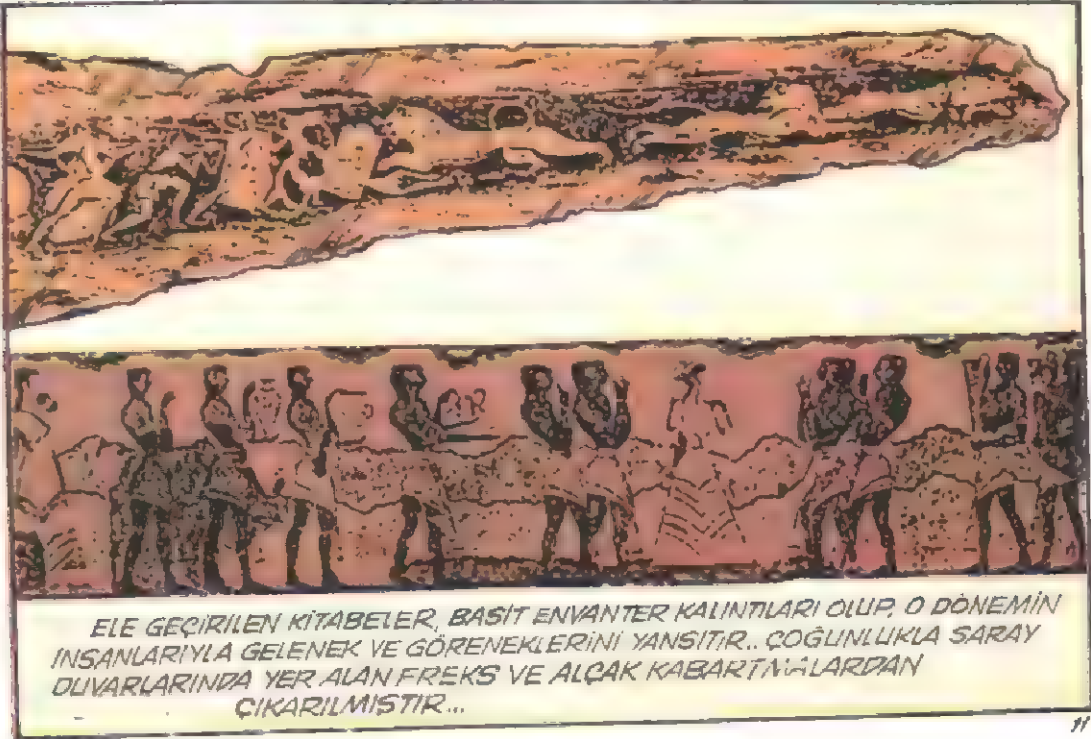

**BU TANRI ADINA DÜZENLENEN DİNSEL TÖRENLERDE AKROBATLAR,
AZGIN BİR BOĞANIN SIRTINDA, NEFES KESEN GÖSTERİLER SUNARLARDI.**

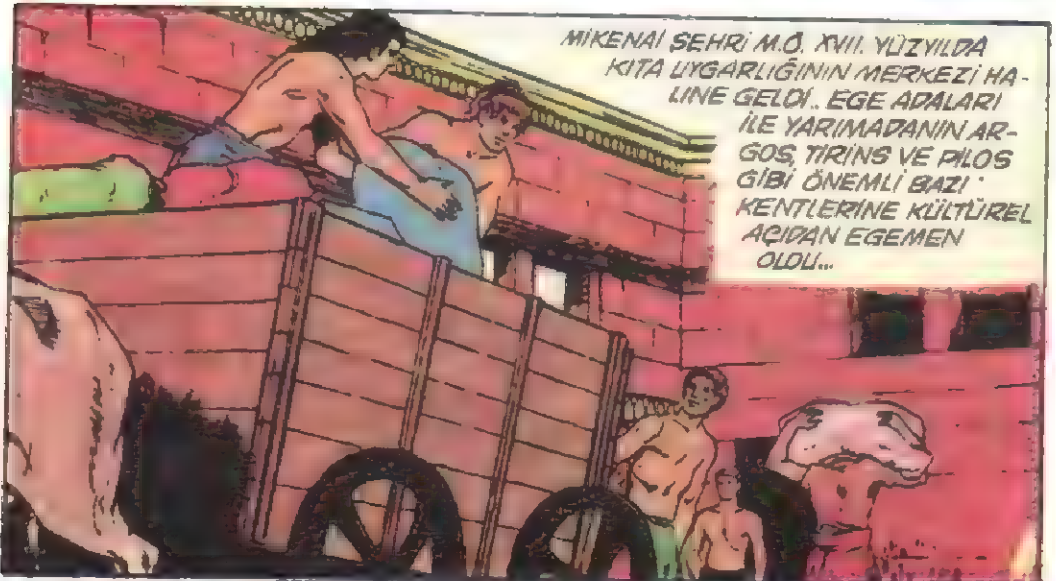
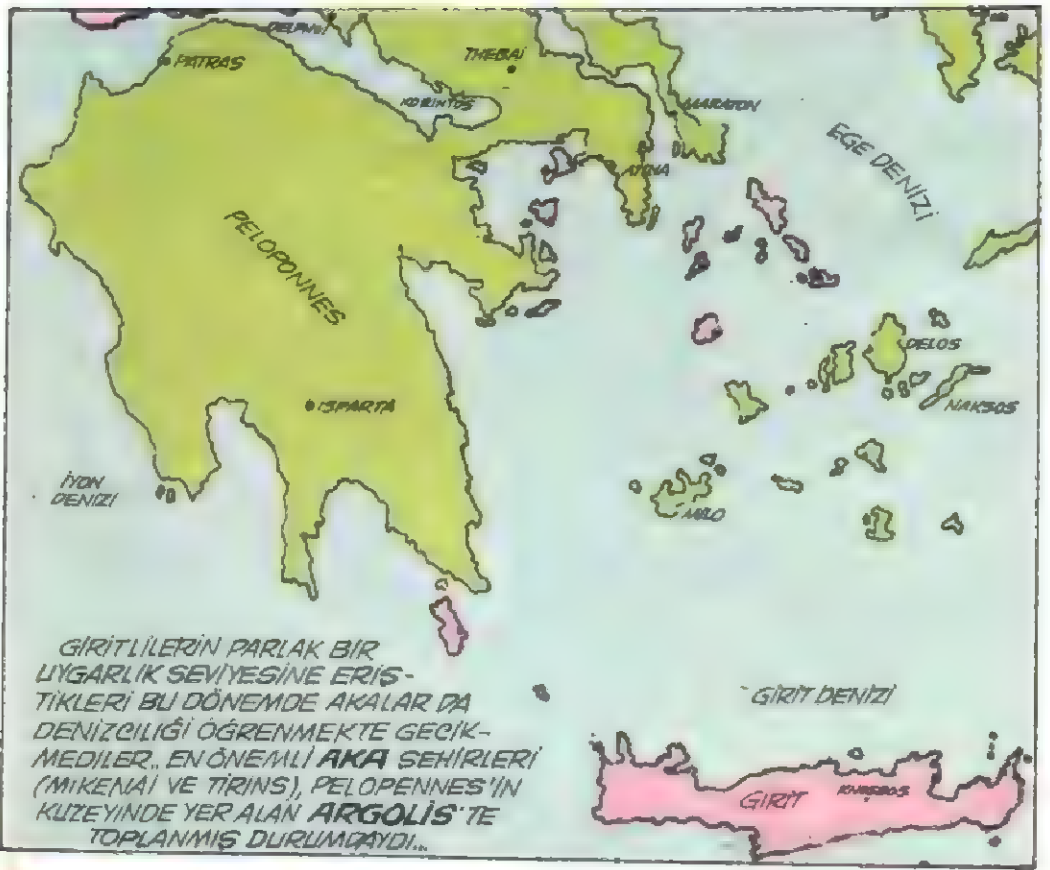
MÖ. III. BİNDEN İTİBAREN KULLANILAN
YAZI, ZAMANLA GELİŞEREK **LINEER A** (ÇİZGİ A)....

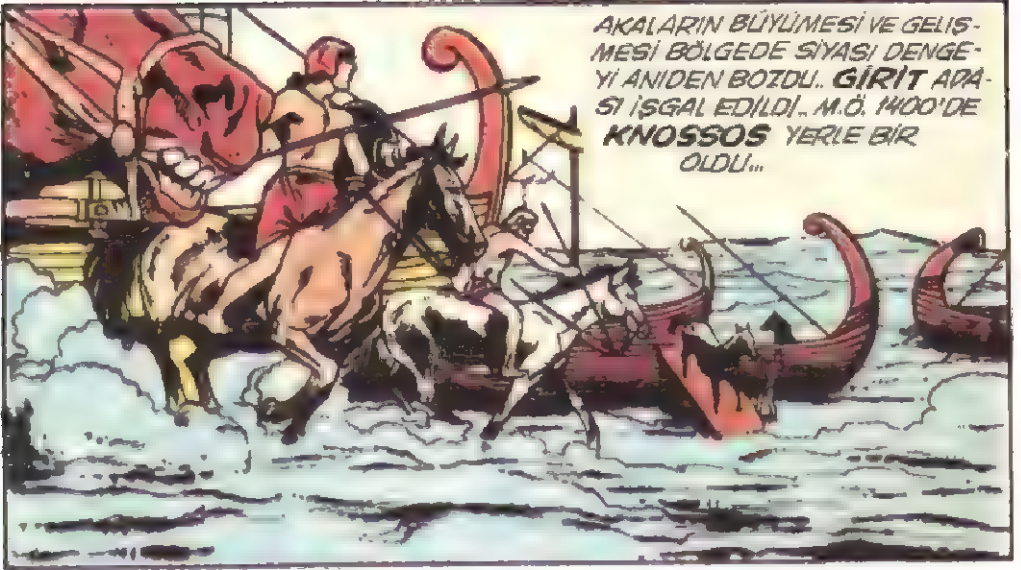

...VE **LINEER B** (ÇİZGİ B) SİSTEMLERİNE ULASTI.. BU SONUNCUSU,
DÖRT GİRİT YAZISINDAN BUGÜNE KADAR ÇÖZÜLEBİLMİŞ TEK YAZI
ŞEKLİDİR..

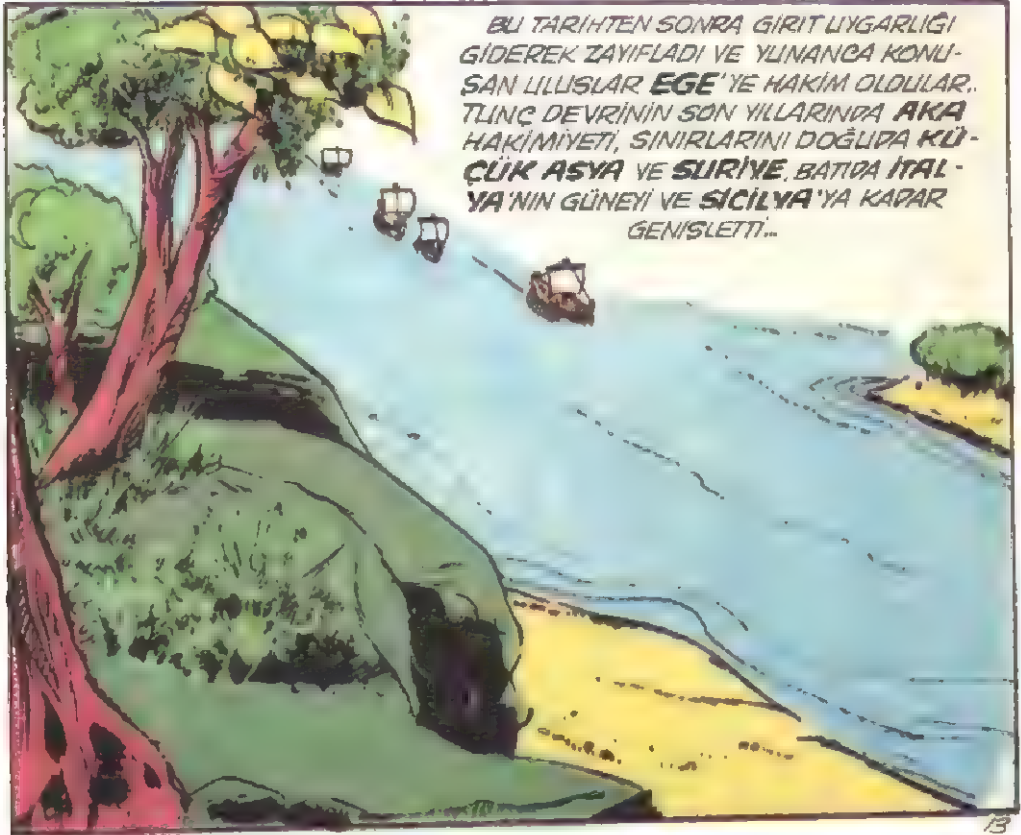

ELE GEÇİRİLEN KİTABELER, BASİT ENVANTER KALINTILARI OLUP, O DÖNEMİN
İNSANLARIYLA GELENEK VE GÖRENEKLERİNİ YANSITIR.. ÇOĞUNLUKLA SARAY
DUVARLARINDA YER ALAN FREKES VE ALÇAK KABARTMALARINDAN
ÇIKARILMIŞTIR...

AKALARIN BÜYÜMESİ VE GELİŞMESİ BÖLGEDE SİYASİ DENGİYİ ANİDEN BOZDU. **GİRİT ADASI İSGAL EDİLDİ. M.Ö. 1400'DE KNOSSOS YERLE BİR OLDU...**

BU TARİHTEN SONRA GİRİT LİYGARLIĞI GİDEREK ZAYIFLADI VE YUNANCA KONUSAN LİLUSLAR **EGE'**E HAKİM OLDULAR. TLİNC DEVRİNİN SON YILLARINDA **AKA** HAKİMİYETİ, SINIRLARINI DOĞUDA **KÜÇÜK ASYA** VE **SURİYE**, BATIDA **İTALYA**'NIN GÜNEYİ VE **SİCİLYA**'YA KAPAR GENİŞLETTİ...

HOMEROS'UN İLYADA VE
ODİSE DESTANLARI, AKALAR-
LA TRUVALILAR ARASINDA GEÇEN SAVAŞI ANLATIR (M.Ö. XIII. YY.)
TRUVA ŞEHİRİ HAKKINDAKİ İLK BİLGİLERİ GÜN İŞİĞINA ÇIKARAN
OSMANLI DEVRİNDE HİSARLIK MEYKİNDE KAZILAR YAPAN ALMAN
ARASTIRMACI HEINRICH SCHLIEMANN'DIR...

KARİSİNİN DA
YARDIMIYLA İŞE KOYU-
LAN SCHLIEMANN, 1871
YILINDA 80 İŞÇİ İLE KAZI-
LARA BAŞLADI...

İKİ YIL SONUNDA BİRBİRİ
ÜZERİNE KURULMUŞ ÇOK
SAYIDA ŞEHİR KALINTISI
ORTAYA ÇIKARILDI.. PEKİ
AMA, BUNLARDAN HANGİSİ
AKALAR TARAFINDAN YIKILMIŞ
OLAN ŞEHİRDİ?... ASIL KAZI
ALANININ....

...YAKININDA TASTAN BÜYÜK
BİR CADDE VE SÜR KALIN-
TISI BULUNUYORDU...

BURADA
BİZZAT SCHLIEMANN
VE EŞİ TARAFINDAN BU-
LUNAN METAL PARÇALARI
VE MÜCEVHERLERİN İLYADA
DESTANINDA GÖZÜ EDİLEN KRAL
PRIAMOS'UN HAZİNELERİ OLDUĞU
SANILDI.. OYSA BUNLAR TRUVA SA-
VASI'NDAN BİN YIL ÖNCE VAR OLAN
II. TRUVA ŞEHİRİNE AİTTİ...

TRUVA'DA ÜÇ YIL SÜREN BİR KAZIDAN SONRA
SCHLIEMANN, YUNANISTAN HÜKÜMETİ TARAFINDAN
MIKENAI'DE KAZILAR YAPMAK ÜZERE, BU ÜLKEYE
DAVET EDİLDİ...

O TARİHTEN ÜÇ BİN YIL ÖNCE
MIKENAI'DE TRUVALILARA KARŞI
SAVAS AÇAN AGAMEMNON
HÜKÜM SÜRMEKTEYDİ...

SCHLIEMANN SEHRİN TAHKİMATLI BÖLGESİ DURUMUNDA
OLAN AKROPOLIS'TE BİR KAZI GERÇEKLEŞTİRDİ...

DORLARIN DEMİR
SILAHLARI, AKALARIN
TUNÇTAN SİLAHLARI-
NI EZİP GEÇMİŞTİ..
PELOPONNES'İN
YANI SIRA GİRİT VE
RODOS DA DORLARIN
ELİNE GEÇTİ...

AKALARIN BİR BÖLÜMÜ
YURTLARINI BIRAKARAK ANADOLU
KIYILARINA YERLEŞTİLER.. "DENİZ
KAYIMLARI" ADI VERİLEN BİR BAŞKA
GRUP, AKDENİZ'DE KORSANLIĞA BAŞLA-
YARAK MİSİR VE YAKINDOĞU SAHİLLE-
RİNİ YAĞMALADILAR...

MIKENAİ UYGARLIĞININ YAŞANDIĞI
BOLGELEERDE BU KEZ YUNANLILARIN
"POLİS" ADINI VERDİĞİ ŞEHİR-DEV-
LETLERİ KURULDU...

ŞEHRİN ÇEKİRDEĞİNİ,
SAVAŞ ZAMANLARINDA SİĞİNİLEN,
BU NEDENLE GENELLİKLE YÜKSEK YERLER
DE KURULAN, SAVUNMAYA ELVERİŞLİ AK-
ROPOLİS OLUŞTURULDU.. AKROPOLİSİN ETEKLE-
RİNDE İSE ONU ÇEVRELEYEN TARLALAR VARDI...

HER TÜRÜL VARDI. SAHİP OLAN YUNAN SOYLLULARINI,
İSTİLAÇI **DOR** KAVİMLERİNİN TORUN
LARI İÇİN FETİH... BUNLAR TOPRAK...
İÇİN BÜYÜK BİR KİŞİ... SAHİPTİLER.
HER HALK SOYLLAR...

... HİZMETLERİNİ GORMEK VE TARIMLA UĞRAŞMAKLA GÖREVLİY-
Dİ... SİYASİ HİÇBİR HAKLARI YOKTU... BİR DE EV İŞLERİNDE ÇALIŞTIRILAN
KÖLELER VARDI... SOYLU AİLELERİN ZENGİNLİĞİ KÖLELERİNİN SAYISI-
NA GÖRE NİTELENİRDİ...

LULUSLARARASI TİCARET GİRİTLİLERİN VE
MİKENAİLİLERİN ZAYIFLAMASINDA N BERİ
FENİKEİLERİN ELİNDEYDİ...

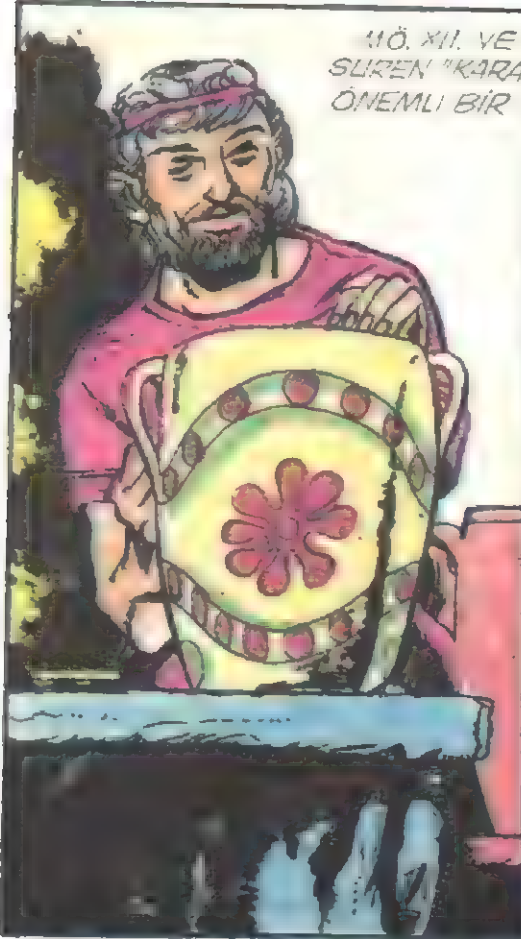
FENİKEİLER YUNANİSTAN'A TİCARE-
TİN YANI SIRA ALFABELERİNİ DE SOK-
MUSLARDI...

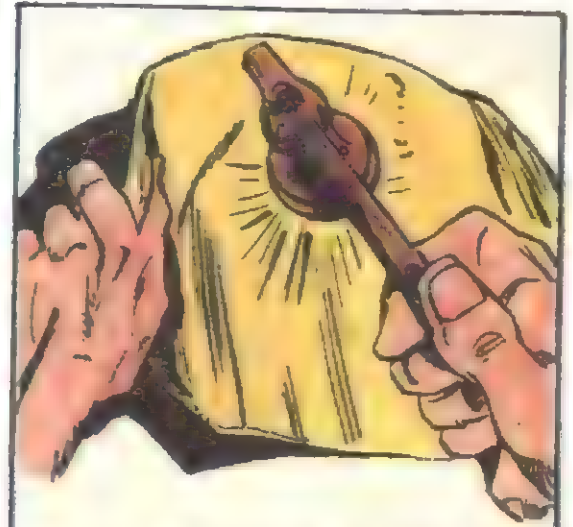
ZATEN AKALARIN KULLAN-
DIĞI **LINEER B** SİSTEMİN-
DEKİ GİRİT YAZISI, MİKENAİ
UYGARLIĞI İLE BİRLİKTE YOK
OLMUŞ DURLINDAYDI...

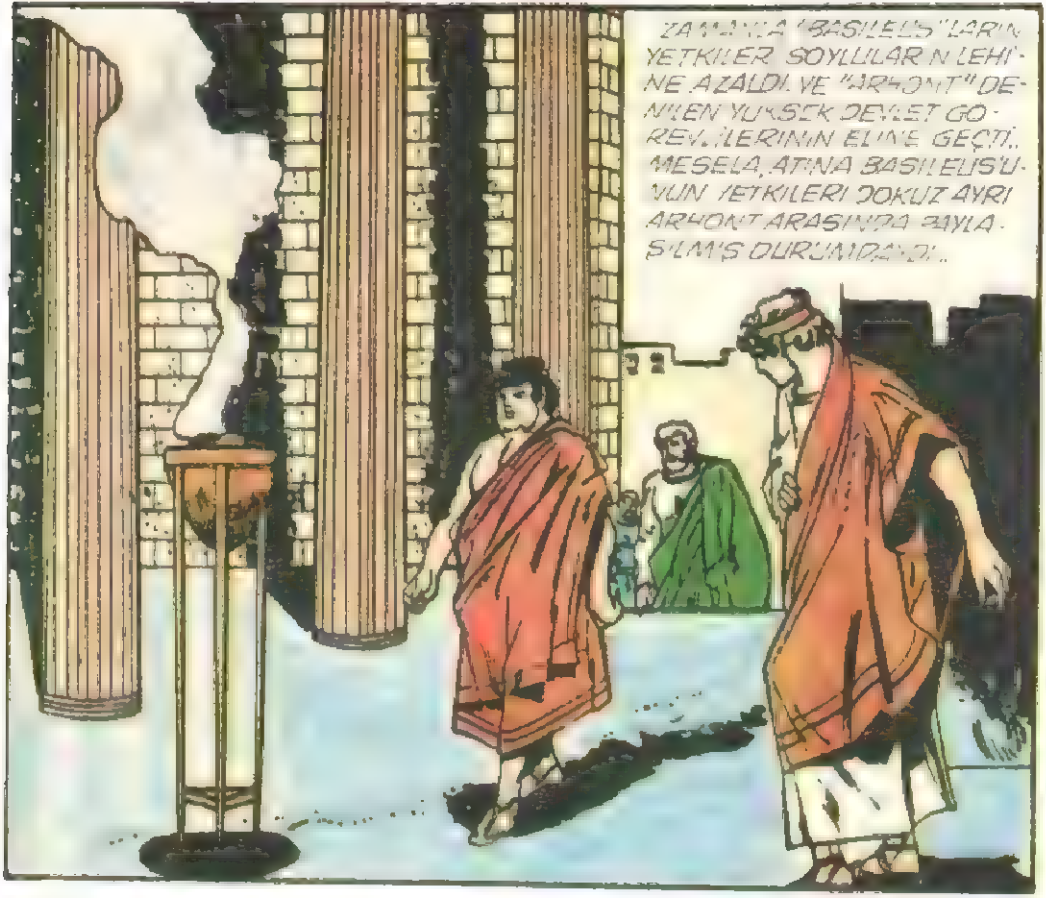
MÖ. IX. VE VIII. YÜZYILLARDA
YUNANLILAR FENİKE ALFABE-
SİNİ KENDİ DİLLERİNE
UYGULADILAR..

MÖ. XII. VE VIII. YÜZYILLAR ARASINDA HÜKÜM
SÜREN "KARANLIK DÖNÜŞ" DE SANAT ALANINDA
ÖNEMLİ BİR GELİŞME GÖRÜLMEDİ...

ANCAK, İLYADA VE ODİSE
DESTANLARINDA SÖZÜ EDİLDİĞİ
GİBİ, DEMİRCİ, BAKIRCI, DERİCİ
VE DOĞRAMACI GİBİ ZANAATKÂR-
LAR DA YOK DEĞİLDİ...

ZA'NAN'A "BASILEUS" LARIN
YETKILER SOYLLULAR N LEHI-
NE AZALDI VE "ARHONT" DE-
NEN YUKSEK DEVLET GO-
REV. LERININ ELINE GEÇTİ.
MESELA, ATINA BASILEUS'U-
NUN YETKILERI DOKUZ AYRI
ARHONT ARASINDA BAYLA-
SILM'I'S DURUNDANDI..

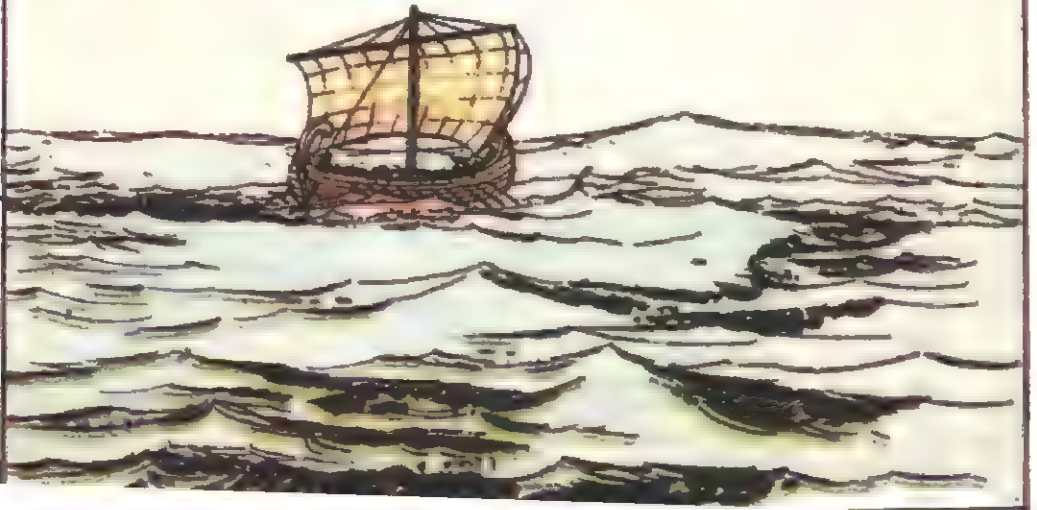

ARHONT LARIN BAKRESİNDE EZİLEN HALK KLASİK
KAYI LUYGÖRÜ ŞİNİ GERCEKLESTİRECEK YENİ BİR
TOPLUMUN ÇEKİRDEĞİNİ OLUŞTURDU..

VERİMLİ TOPRAKLARIN SOYUHLARIN ELİNDE
BULUNMASI VE BELİREN NÜFUS ARTIŞI KARŞI-
SINDA BAŞGÖSTEREN YİYECEK DARLIĞI, YUNAN-
LILARI M.Ö 750 - M.Ö. 550 YILLARI ARASINDA
KADEMELİ OLARAK YENİ TOPRAKLAR ARAMAK
UZERE GÖÇE SEVK ETTİ (KOLONİZASYON).

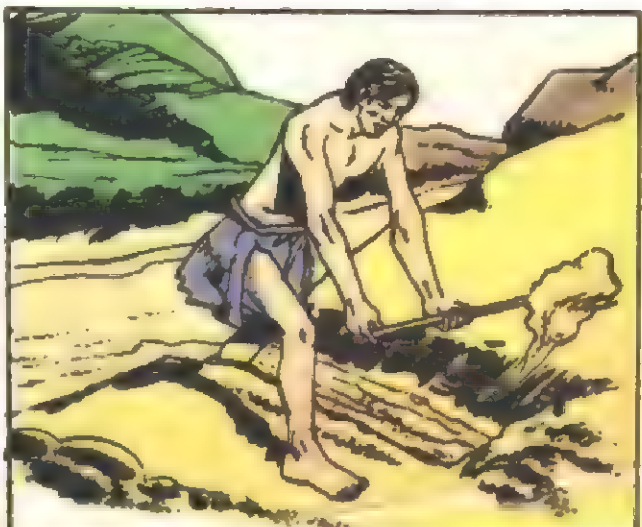
DENİZ YOLU İLE YAPILAN BU BÜYÜK GÖÇ SONUNDA
YUNANLILAR DOĞUDA KARADENİZ SAHİLLERİNDEN, BATIDA
İSPANYA'YA KADAR DAĞILDILAR...

YUNANLILARIN SAHİL SE-
HIRLERİNİ İSGALİ SIRASIN-
DA YERLİ HALK, DAHA
İÇERİLERE ÇEKİLMEK
ZORUNDA KALİYORDI...

İLK YERLEŞEN BÖLGELERDEN BİRİ,
İTALYA'NIN GÜNEY KUYILARI VE **SİCİL-**
YA ADASIYDI... BURAYA **BÜYLÜK YU-**
NANİSTAN ADI VERİLDİ...

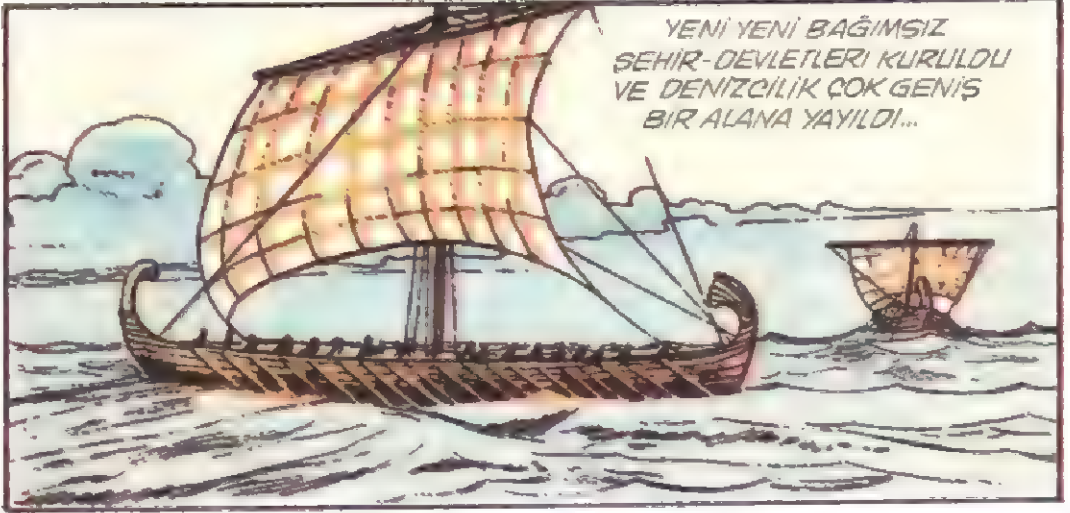

M.Ö. VII. YÜZYILDA, KÜZEY AFRİKA'DA
KİRENE (M.Ö. 630) **FRANSA**'DA İSE
BUGÜNKÜ **MARSİLYA**'NIN YERİNDE
MASGALIA (M.Ö. 600 YILINA DOĞRU)
ŞEHİRLERİ KURULDU...

YUNANLILAR KISA BİR
SÜRE SONRA İBERİK YARIMA-
DASI SAHİLLERİNDE, BU-
GUN **AMPLURIAS** ADIY-
LA BİLİNEREN YERDE İŞLEK
BİR TİCARET MERKEZİ
KURDULAR...

BU KOLONİZASYON HAREKETİ TRAKYA VE HELLES PONTOS (ÇANAKKALE BOĞAZI) KIVILARINDAN, KARADENİZ SAHİLLERİNE, GÜNEYDE NİL DELTASINDAKİ NAUKRATİS'E KADAR YAYILMAYA DEVAM ETTİ...

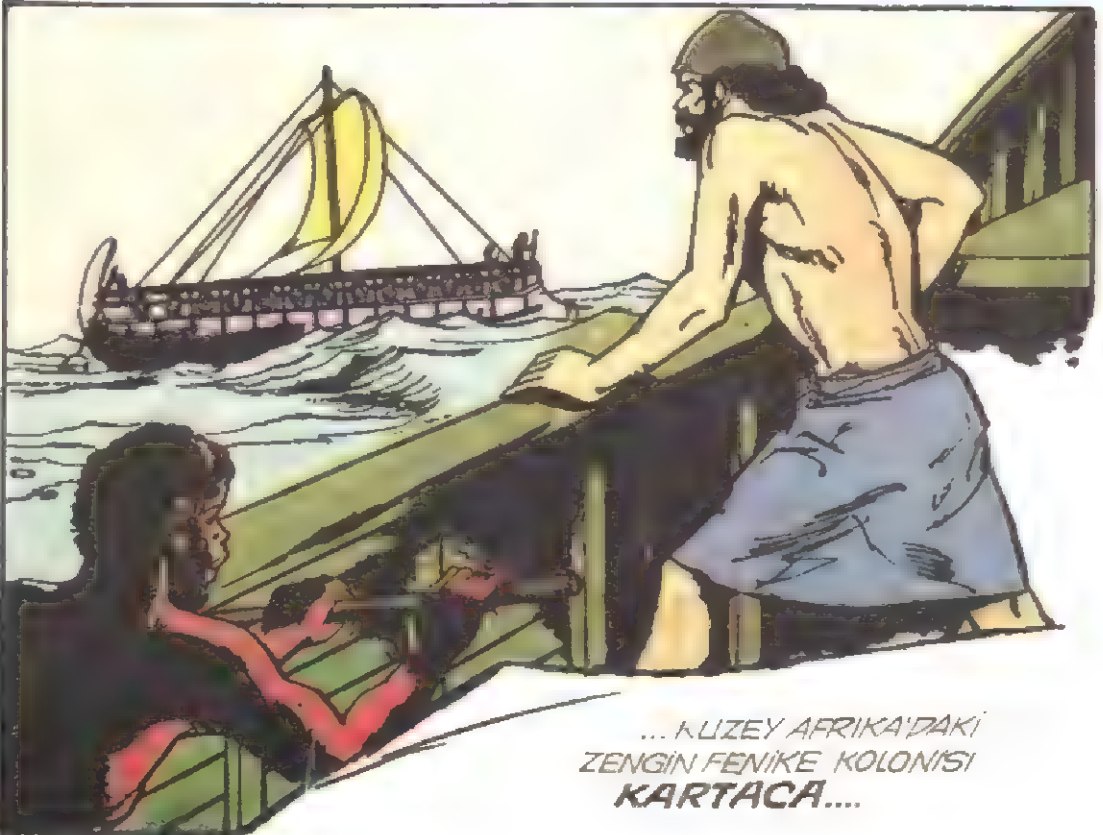
YUNANLILAR SİYASİ BİR BİRLİK OLUŞTUR-
MALARINA RAGMEN, AYNI DİL KONUŞAN
AYNI DİNİ İNANÇLARA, TARİHE VE DÜŞÜN-
CEYE SAHİP İNSANLAR OLARAK....

..GİTTİKLERİ YERLERE KÜLTÜRLERİNİN DE
BERABERLERİNDE GÖTÜRÜYORLAR VE YU-
NAN DİL, DİN, GELENEK-GÖRENEK VE YÖNE-
TİM BİÇİMİ HIZLA YAYILMAYA DEVAM
EDİYORDU..

YALNIZCA ORTA
İTALYA'DA KURULMUŞ
OLAN **ETRURYA**.....

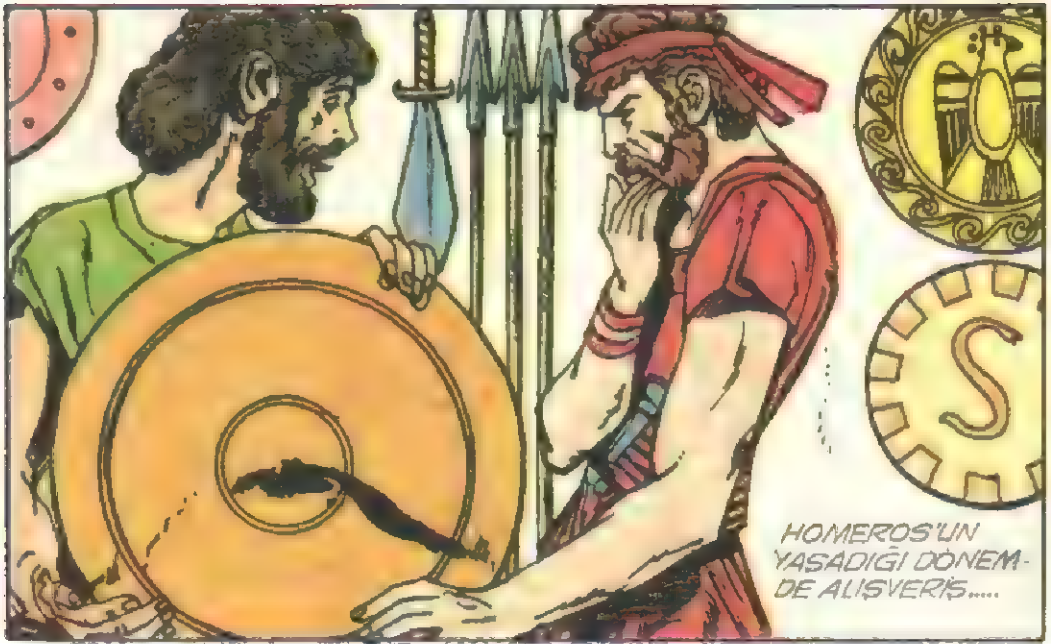
... KUZİY AFRIKA'DAKİ
ZENGİN FENİKE KOLONİSİ
KARTACA....

,,, SURIYE VE FENIKE KIYILARINDA
HÜKÜM SÜREN ASUR İMPARATORLUĞU
TOPRAKLARINDA, YUNANLILARIN KÜLTÜREL
AÇIDAN FAZLA BİR ETKİNLİĞE
İLİŞAMADIKLARINI
GÖRMEKTEYİZ...

BLİNA RAĞMEN YUNANLILARIN M.O
VII. YÜZYILDAN İTİBAREN İLKÇAĞIN
EN GÜÇLÜ DEVLETLERİ ARASINDA
YERİNİ KORUDUĞUNU RAHATLIK
LA SÖYLEYEBİLİRİZ...

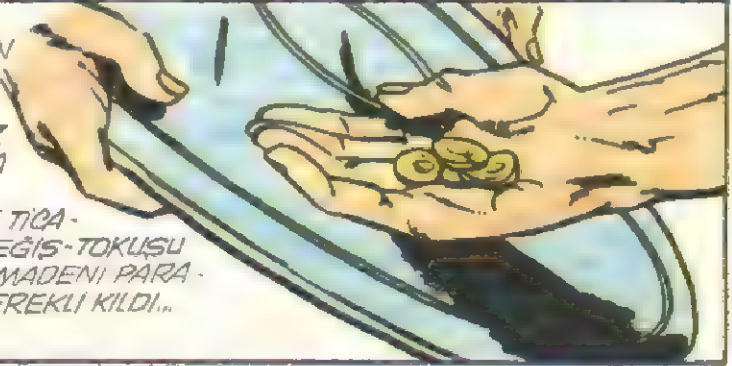

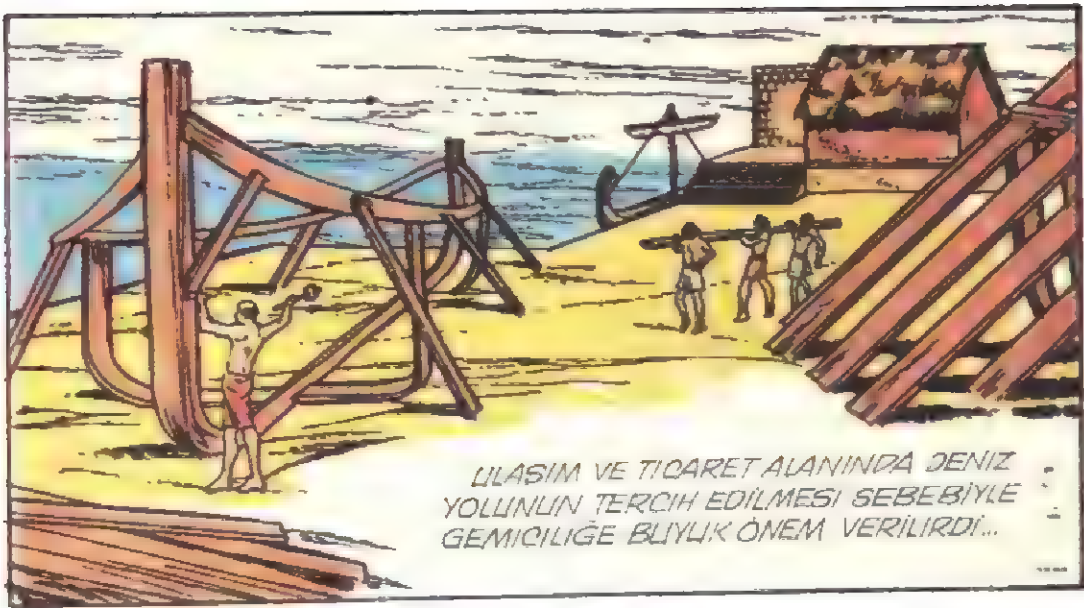
HOMEROS'UN
YASADIĞI DÖNEM
DE ALIŞVERİŞ.....

...BÜYÜKBAS HAY-
VANLAR ÜZERİNDEN
YAPILIRDI.. ÜÇ AYAK-
LI BRONZ BİR TEN-
CERE 12 ÖKÜZ, BRONZ
BİR ZİRH İSE 9 DANA
DEĞERİNDEYDİ...

ARKAİK DÖNEMDE TİÇ-
RETİN GELİŞMESİ, DEĞİŞ-TOKUŞU
DAHA PRATİK OLAN MADENİ PARA-
NIN KULLANIMINI GEREKLİ KILDI...

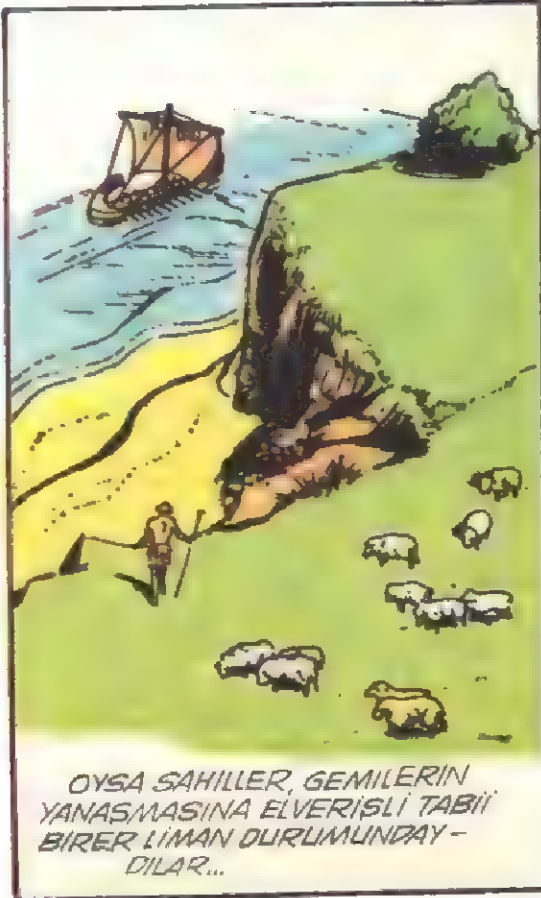

ZAMANLA PARANIN KENDİSİ HER
SEYİN ÜZERİNDE DEĞER KAZANA-
RAK, GÜCÜN VE ZENGİNLİĞİN
SEMBOLÜ OLDU...

ULUŞIM VE TİCARET ALANINDA DENİZ
YOLUNUN TERCİH EDİLMESİ SEBEBİYLE
GEMİCİLİĞE BÜYÜK ÖNEM VERİLİRDİ...

ZİRA DAĞLIK BİR ARAZİYE SAHİP
YARIMADA ÜZERİNDE KURULMUŞ
OLAN SİTELER ARASINDA KARA
ULUŞIMINI GERÇEKLEŞTİRMEK
HEMEN İMKAN-
SIZDI...

OYSA SAHİLLER, GEMİLERİN
YANASMASINA ELVERİŞLİ TABİİ
BİRER LİMAN DURUMUNDAY-
DILAR...

BU DURUM SOYLULARLA, EMEKLERİ-
NİN KARŞILIGINDA ELDE ETTİKLERİ
PARAYLA GÜÇLÜ BİR DURUMA GELEN
ORTA SINIFIN ARALARININ AÇILMASI-
NA YOL AÇTI.. ÇIKAN KARİŞIKLIKLAR
SONUNDA BAZI SİTELERDE SOYLULAR
DURUMLARINI KORURLARKEN, BAZI-
LARINDA İSE İKTİDARI ORTA SINIF-
LA PAYLAŞMAK
ZORUNDA
KALDILAR..

BU ARADA İKTİDARI ELLERİNDE BULUNDU-
RAN SOYLULAR, KANUN KOYUCULARIN
ATANMASI GİBİ BAZI KONULARDA SAHİP OL-
DUKLARI İMTİYAZLARI DEVRETMEK ZORUN-
DA KALMIŞ-
LARDI..

KANUN KOYUCULARIN GÖREVİ, YASALARI HAZIRLAMAK VE ONLARI YAZILI HALE GETİRELEREK DEĞİŞTİRİLMELERİNİ ÖNLEMektİ...

ZİRA O DÖNEME KADAR SOYLULARIN ELİNDE OLAN ADALET MEKANİZMASI SABİT OLMAYAN KARARLAR ÇERÇEVESİNDE İŞLER VE KEYFİ BİR BİÇİMDE YÜRÜTÜLÜRDÜ...

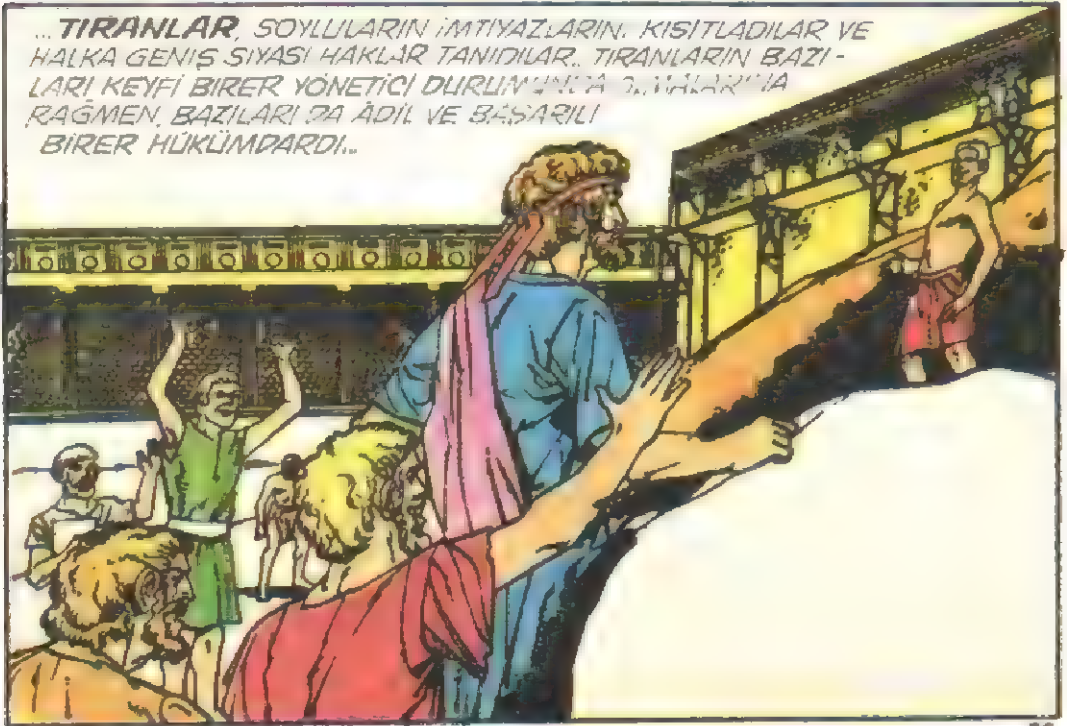

BOYLELİKLE DEVLET, ARİSTOKRASİNİN GÖZÜNDE BİR PRESTİJ KAZANMIŞ OLDU...

ANCAK REFORMLARIN YETERSİZLİĞİ, ARİSTOKRASIYE KARŞI BİRLEŞEN HALK VE ORTA SINIFIN ONAYIYLA TIRANLIĞI DOĞURDU. TÜM YETKİLERİ KAYITSIZ ŞARTSIZ ELLERİNDE BULUNDURAN...

...**TIRANLAR**, SOYLULARIN İMTİYAZLARINI KISITLADILAR VE HALKA GENİŞ SİYASİ HAKLAR TANIDILAR.. TIRANLARIN BAZILARI KEYFİ BİRER YÖNETİCİ DÜRLÜMÜNDE İŞİMLERİNİ YAPARLAR.. BAZILARI DA ADİL VE BAŞARILI BİRER HÜKÜMDARDI..

HER İKİ DURUMDA DA TIRANLIK, ARİSTOKRASİ YA DA DEMOKRASİ İLE YONETİLEN SİTELERDE, SİYASİ BİR GEÇİŞ DÖNEMİNİ OLUŞTURDU..

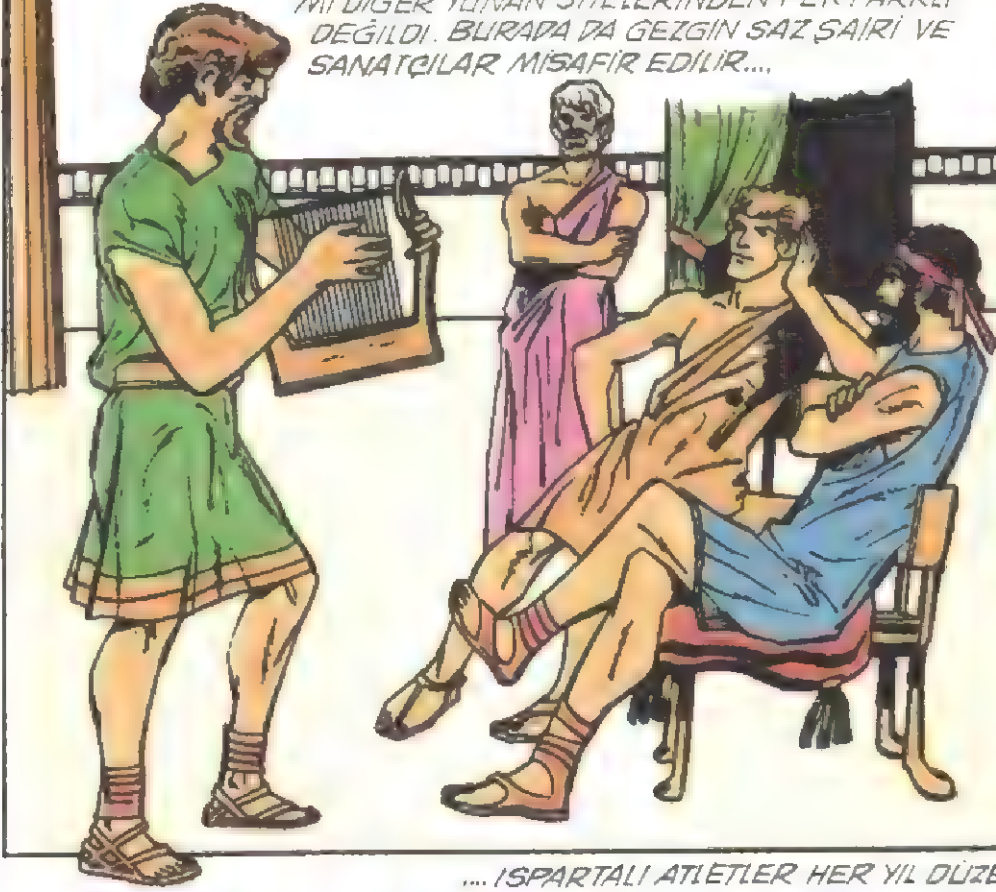

BUNUN TİPİK ÖRNEKLERİ İSPARTA VE ATİNA SİTELERİYDİ...

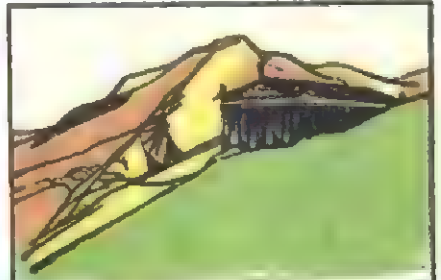
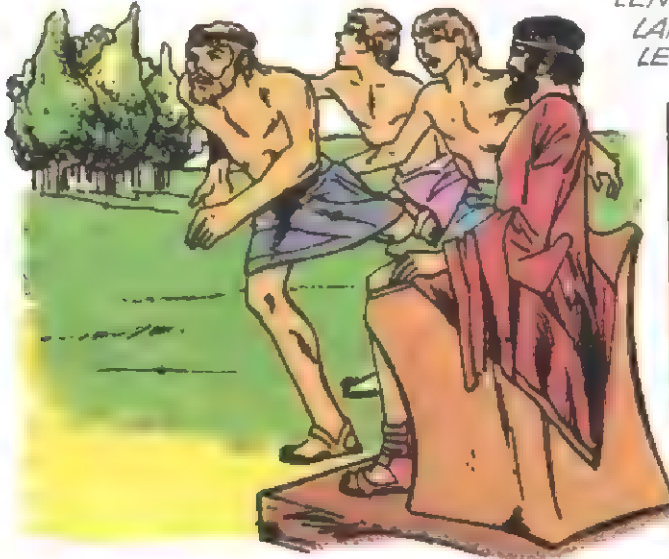

M.Ö. X. YÜZYILDA DORLARIN İSTİLASI SONUÇLI PELOPONNES'İN GÜNEYİNDE KURULAN İSPARTA, LAKONYA YA DA LAKEDEMONYA ADI VERİLEN BÖLGEDE YER ALIRDI...

M.O. VII YÜZYILDA İSPARTA'DAKİ ŞEHİR YAŞAMI
DİĞER YUNAN SİTELERİNDEN PEK FARKLI
DEĞİLDİ. BURADA DA GEZGİN SAZ SAİRİ VE
SANATÇILAR MİSAFİR EDİLİR....

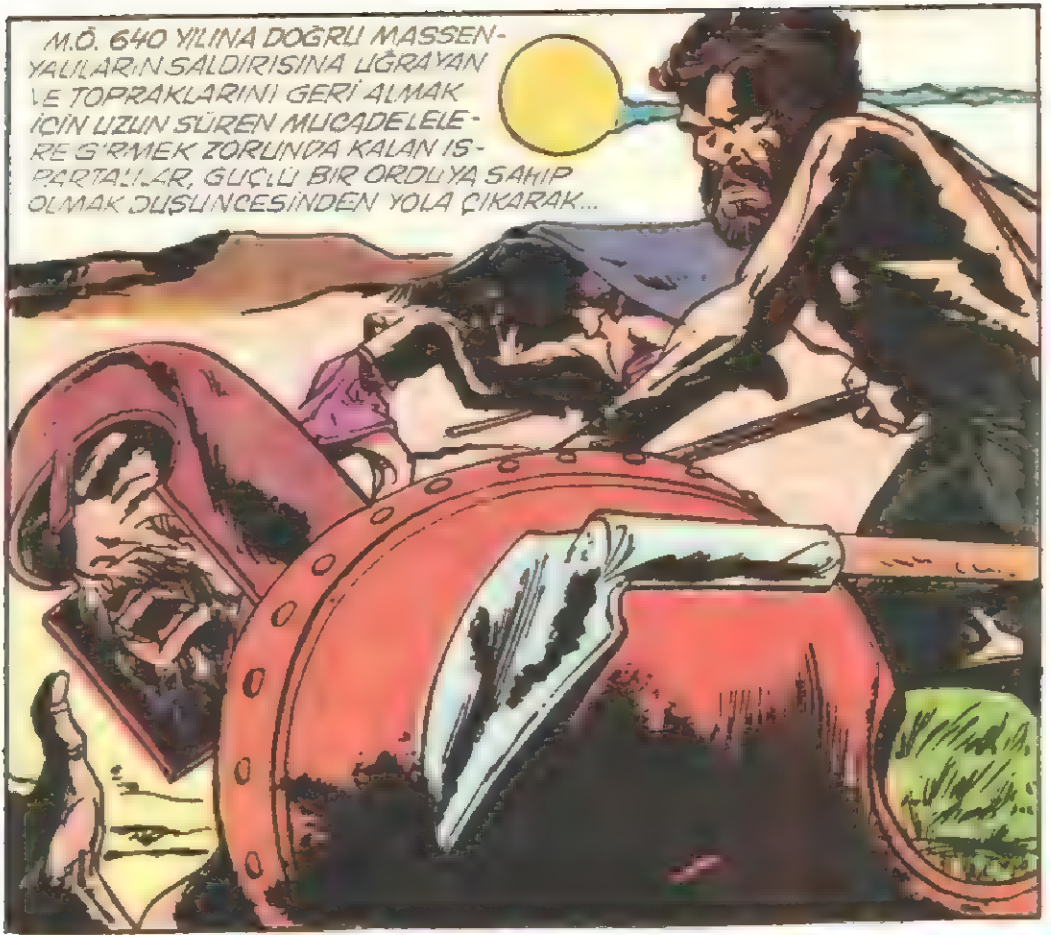

.... İSPARTALI ATLETİLER HER YIL DÜZEN-
LENEN OLİMPİYAT YARIŞMA-
LARINA BÜTÜN YUNANLI GENÇ-
LER GİBİ KATILIR....

.... VE SİTELER, TANRILA-
RA ADANAN TAPINAKLAR-
LA SÜSLENİRDİ...

M.Ö. 640 YILINA DOĞRULU MASSEN-
YALILARIN SALDIRISINA UĞRAYAN
VE TOPRAKLARINI GERİ ALMAK
İÇİN UZUN SÜREN MÜCADELELE-
RE GİRMEK ZORUNDA KALAN İS-
PARTALILAR, GÜÇLÜ BİR ORDUYA SAHİP
OLMAK DÜŞÜNCESİNDEN YOLA ÇIKARAK...

BLTÜN TOPRAKLARI
DEVLETLEŞTİRDİLER.
TARIM ARAZİLERİ VA-
TANDAŞLAR ARASIN-
DA BÖLÜSTÜRÜLDÜ
VE BU ARAZİLERİ İS-
LETME GÖREVİ SAVAŞ
ESİRLERİ OLAN "HE-
LOT" LARA VERİLDİ..
GEÇİMİ BU ŞEKİLDE
GARANTİ ALTINA ALI-
NAN İSPARTALILARI
TEK BİR ŞEY BEKLİ-
YORDU; SAVAŞA
HAZIRLANMAK..

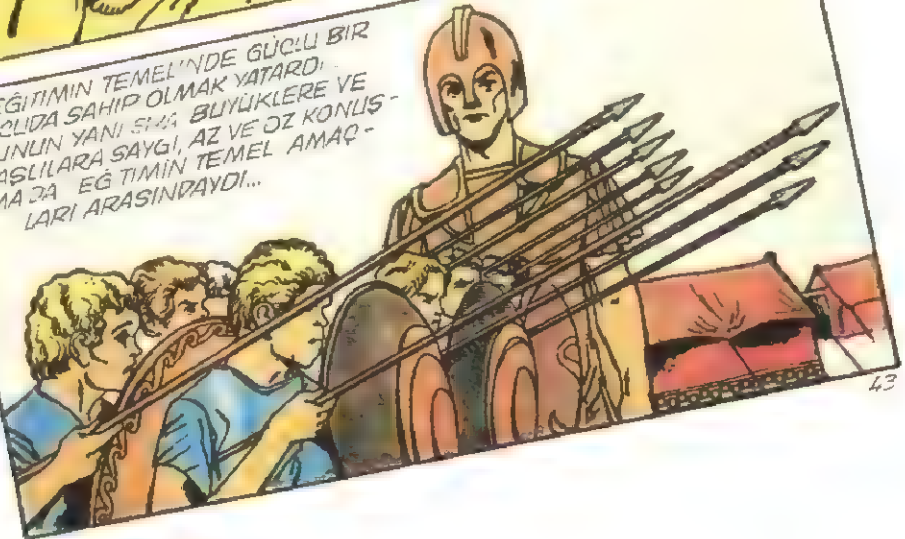

HER YENİ DOĞAN ERKEK
BEBEK ÖNCE AİLE BÜYÜKLERİYLE
TANISTIRILIR, ASKERLİĞE ENGEL
FİZİKSEL BİR KUSURU OLMASI
HALİNDE TANRILARA KURBAN EDİ-
LİRDİ. BÖYLE BİR KUSURU OLMA-
YANLARSA YEDİ YAŞINA KADAR
AİLELERİNİN YANINDA KALIR.....

BU YAŞTAN SONRA BÜYÜK BİR
DISİPLİN İÇİNDE YETİŞTİRİLMEK
ÜZERE OCAĞA ALINIRDI...

EĞİTİMİN TEMELİNDE GÜÇLÜ BİR
VÜCUD SAHİP OLMAK YATARDI...
BUNUN YANI SIRA BÜYÜKLERE VE
YAŞILARA SAYGI, AZ VE ÖZ KONUŞ-
MA DA EĞİTİMİN TEMEL AMAÇ-
LARI ARASINDAYDI...

MONARŞİYLE İDARE EDİLEN ÜLKENİN
BAŞINDA İKİ KRAL VE KANUNLARIN HA-
ZIRLAYICISI DURUMUNDA OLAN BİR
İHTİYARLAR MECLİSİ (**GERUSİA**)
BULUNURDU...

ISPARTA HALKI, VATANDAŞLIK HAKKINA SAHİP
ISPARTALILAR SAVAŞ ESİRLERİ OLAN HELOT-
LAR VE PERIDIKOS ADLI SİYASİ HAKTAN YOKSUN
HURKİSİLERDEN OLUŞURDU...

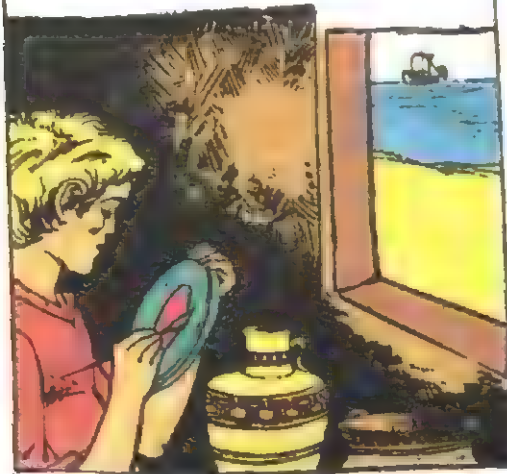

ATTIKA
YARIMADASININ
1.600 km² LİK BÖ-
LÜMÜNDE KURUL-
MUS OLAN ATINA-
SEHİR-DEVLETİNDE
HALK, YABANCILAR
VE KÖLELER DİŞİN-
DA SOYLULAR, KÜ-
ÇÜK ÇİFTÇİLER,
TİCCARLAR VE ZANAAT-
KÂRLARDAN OLUŞURDU..YÖ-
NETİM GENİŞ TOPRAKLARA SAHİP
SOYLULARIN ELİNDEYDİ...

TİCCARLAR VE ZANAATKÂRLAR
İSE YARIMADA'NIN KİMLİ BÖLGESİNDE
TOPLANMIŞ OLUUP "KİMY DA OTURAN-
LAR" ADIYLA ANILIYORDI.

M.Ö. VII. YÜZYIL BOYUNCA
MEYDANA GELEN HER İKTİDAR
DEĞİŞİKLİĞİNDE ORTA SINIFI
OLUŞTURAN HALK, ARİSTOKRAT-
LARA KARŞI HAKLARINI KORU-
MAK İÇİN MÜCADELE ETMEK
ZORUNDA KALMIŞLARDI...

MÖ. 620 YILINDA ARALIK-
SIZ SÜRDÜRDÜĞÜ BASKI-
LARLA **DEMOS**, BİRTAKIM
HAKLAR ELDE ETMEYE BA-
LADI. BUNLARDAN BİRİ KA-
NUNLARIN YAZIYA GEÇİRİL-
MESİDİ...

SOSYAL VE SİYASİ ALANDA BELİREN
GELİRİM, MÖ. 594 YILINDA **SOLON**'UN
ARHONT SEÇİLMESİYLE SONUÇLANDI..
SOLON İLK İS OLARAK COĞUNLUĞU ÇİFTÇİ
OLAN VATANDAŞLARIN BORÇLARINI BA-
ĞIŞLADI VE BORÇ YUZÜNDEN DİS ULKE-
LERE SATILAN VATANDAŞLARI...

DEVLET PARASI İLE
SATIN ALARAK YURTTAŞLARI
SERVETLERİNE GÖRE DÖRT
GRUBA AYIRDI...

ATTIKA
YARIMADASININ
1.600 km² LİK BO-
LİMLİNDE KURUL-
MUŞ OLAN ATİNA-
ŞEHİR-DEVLETİNDE
HALK, YABANCILAR
VE KOLELER DİŞİN-
DA SOYLULAR, KU-
ÇUK ÇİFTÇİLER,
TÜCCARLAR VE ZANAAT-
KÂRLARDAN OLUŞURDU. YO-
NEDEM GENİŞ TOPRAKLARA SAHİP
SOYLULARIN ELİNDEYDİ..

TÜCCARLAR VE ZANAATKÂRLAR
İSE YARIMADANIN KIYI BÖLGESİNDE
TOPLANMIŞ OLUP "KİYİDE OTURAN-
LAR" ADIYLA ANILIRLARDI.

MÖ. III YÜZYIL BOYUNCA
MEYDANA GELEN HER İKTİDAR
DEĞİŞİKLİĞİNDE ORTA SINIFI
OLUŞTURAN HALK, ARİSTOKRAT-
LARA KARŞI HAKLARINI KORU-
MAK İÇİN MÜCADELE ETMEK
ZORUNDA KALMIŞLARDI..

MO 620 YILINDA ARALIK-
SIZ SÜRDÜRDÜĞÜ BAŞKİ
LARLA DEMOS, BİRTAKIM
HAKLAR ELDE ETMEYE BAŞ-
LADI. BUNLARDAN BİRİ KA-
NUNLARIN YAZIYA GEÇİRİL-
MESİNDİ.

SOSYAL VE SİYASİ ALANDA BELİREN
GELİRİM, M.O. 594 YILINDA **SOLON**'LİN
ARHONT SECİLMEŞİYLE SONUÇLANDI.
SOLON İLK İŞ OLARAK ÇOĞUNLUĞU ZİFTÇİ
OLAN VATANDAŞLARIN BORÇLARINI BA-
ĞIŞLADI VE BORÇ YÜZÜNDEN DİŞ ULKE-
LERE SATILAN VATANDAŞLARI.

... DEVLET PARASI İLE
SATIN ALARAK YURTTAŞLARI
SERVETLERİNE GÖRE DÖRT
GRUBA AYIRDI...

BU DURUMDA SOYLULARIN YETKİLERİ
AZALIRKEN, TÛCCARLARIN VE YETENEKLİ
ZANAATKÂRLARIN GÜCÜ ARTIYORDU...

SOLON AYRICA ŞEHİRİN İLERİ GELENLERİNDEN OLUŞAN VE GÖREVLERİ
KANUNLARI HAZIRLAMAK OLAN 400 ÜYELİ BİR SENATO DURUMUNDAKİ
"BÜLE" Yİ VE GÖREVİ 400'LER MECLİSİ'NİN....

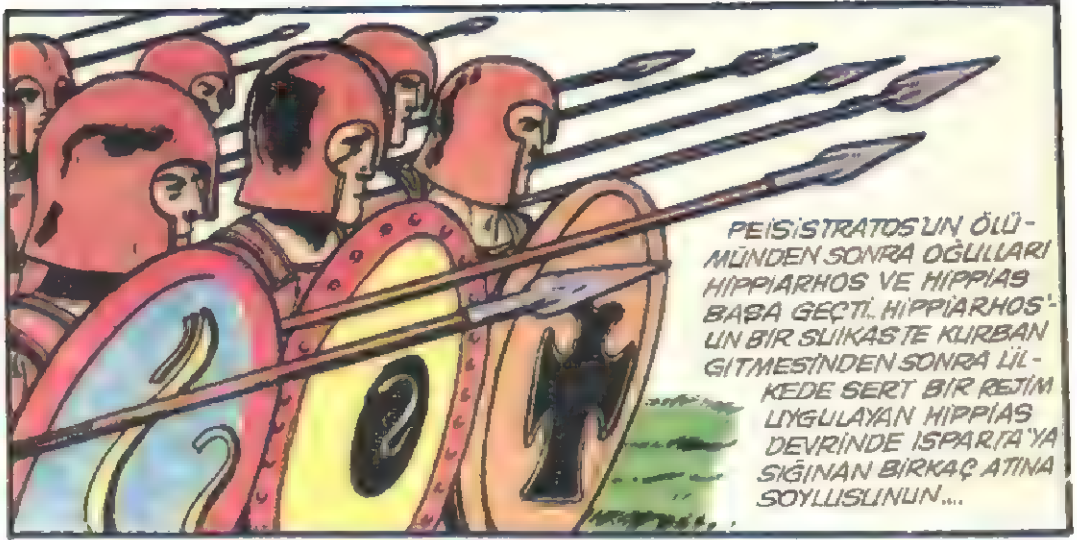

...ÇIKARDIĞI KANUNLARI
ONAYLAMAK VE KORUMAK OLAN HALK
MECLİSİ DURUMUNDAKİ "EKKLESİA" Yİ
DESTEKLEDİ...

SOLON'UN ÖLÜMLÜNDEN SONRA SINIFLAR ARASINDA SAVAŞA YER VEREN BAŞLADI. ÜLKEDEN TIRANLIK YÖNETİMİ KURAN "PEİSİSTRATOS" EL SANATLARI VE TİCARETİ DESTEKLER TUTUMUyla KÖYLÜLERİN DE GÜVENİNİ KAZANMAKTA GEÇİKMEDİ...

ATINA MUHTESEM YAPILARLA DÜŞÜNÜLDÜ. BU DÖNEMDE TANRI ÇA ATHENA VE SARAP TANRISI DIONYSOS (DIONYSOS ATINA KUTLAMA TORENLERİ DÜZENLERİDİR). TIRAN AYRICA HOMEROS'UN ŞİİRLERİNİ BİR ARAYA TOPLAYARAK KİTAP HALİNE GETİRDİ...

PEISISTRATOS UN ÖLÜ-
MÜNDEN SONRA OĞULLARI
HIPPIARHOS VE HIPPIAS
BAŞA GEÇTİ. HIPPIARHOS
UN BİR SLIKASTE KURBAN
GİTMESİNDEN SONRA LİL-
KEDE SERT BİR REJİM
UYGULAYAN HIPPIAS
DEVİRİNDE ISPARTA'YA
SİĞİNAN BİRKAÇ ATİNA
SOYLLUSLUNUN...

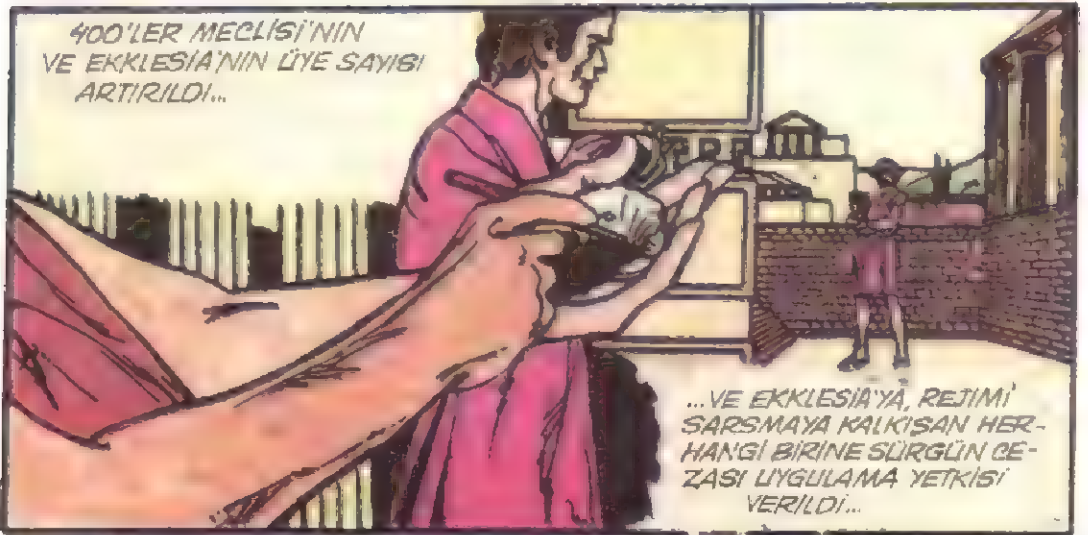
...KISKIRTMA SIYLA KRAL KLEOMENES'İN KOMUTA-
SINDA ATTİKA'YI İSTİLA EDEN ISPARTA ORDUSU,
ATİNA'YI KUŞATTI. SOYLLAR SOLON DEVİRİNDEN
ÖNCEKİ SİYASİ SİSTEMİ YENİDEN KURMAYI DE-
NEDİLER.

...FAKAT DEMOKRASİDEN YANA OLAN
BÜYÜK ÇOĞUNLUĞUN TEPKİSİYLE
KARŞILAŞTILAR...

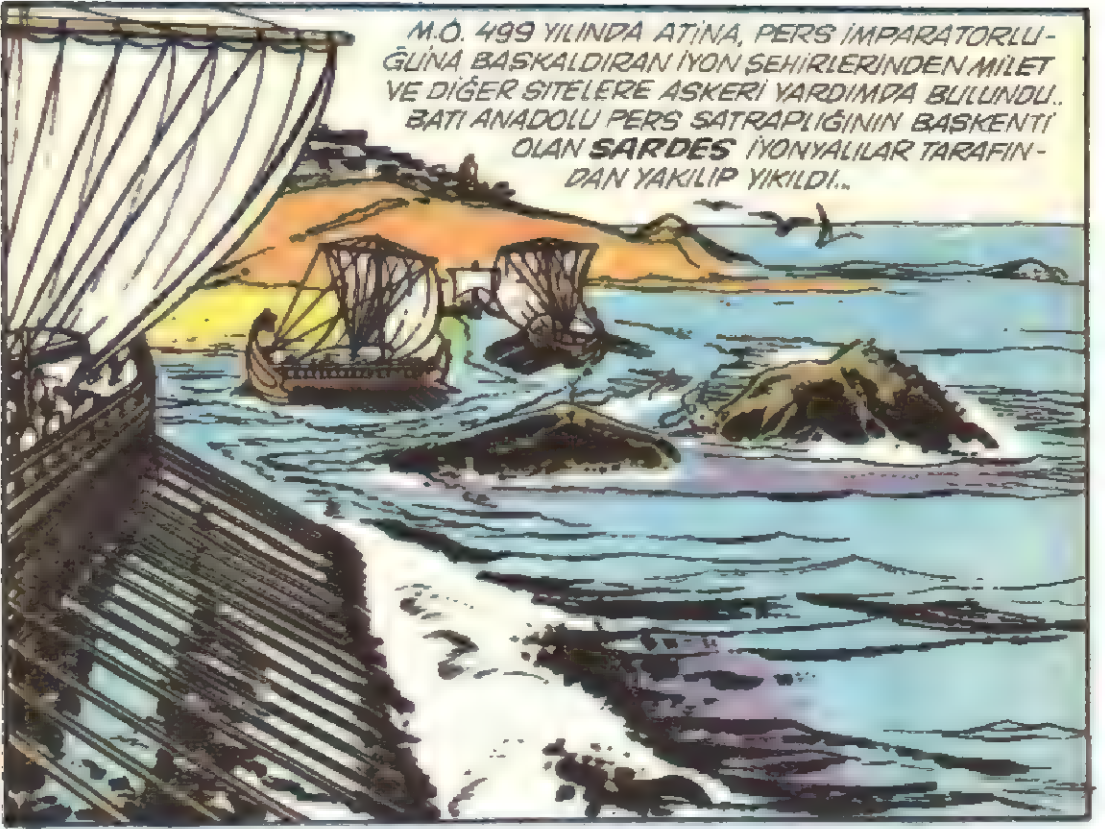
M.O. 508 YILINDA BAŞA
GEÇEN KLEİSTHENES
(KLEİSTHENES, DEMOKRATİK
REJİMİ SAĞLAMLAŞTIRMAK
AMACIYLA ÜLKE TOPRAKLA-
RINI SINIF VE SERVET FARKI
GÖZETMEDEN 10 GRUBA
(FİLE) BÖLDÜ)...

400'LER MECLİSİ'NİN
VE EKKLESİA'NIN ÜYE SAYISI
ARTIRILDI...

...VE EKKLESİA'YA, REJİMİ
SARSMAYA KALKIŞAN HER-
HANGİ BİRİNE SÜRGÜN CE-
ZASI UYGULAMA YETKİSİ
VERİLDİ...

M.Ö. 499 YILINDA ATİNA, PERS İMPARATORLUĞUNA BASKALDIRAN İYON SEHİRLERİNDEN MİLET VE DİĞER SİTELERE ASKERİ YARDIMDA BULUNDU.. BATI ANADOLU PERS SATRAPLIĞININ BAŞKENTİ OLAN **SARDES** İYONYALILAR TARAFINDAN YAKILIP YIKILDI..

BU ARADA PERSLER DE İYON SEHİRLERİNİ YENİDEN EGEMENLİKLERİ ALTINA ALMIŞLAR VE DARIUS, HELLESFONTOS'LI, TRAKYA VE MAKEDONYA'YI,....

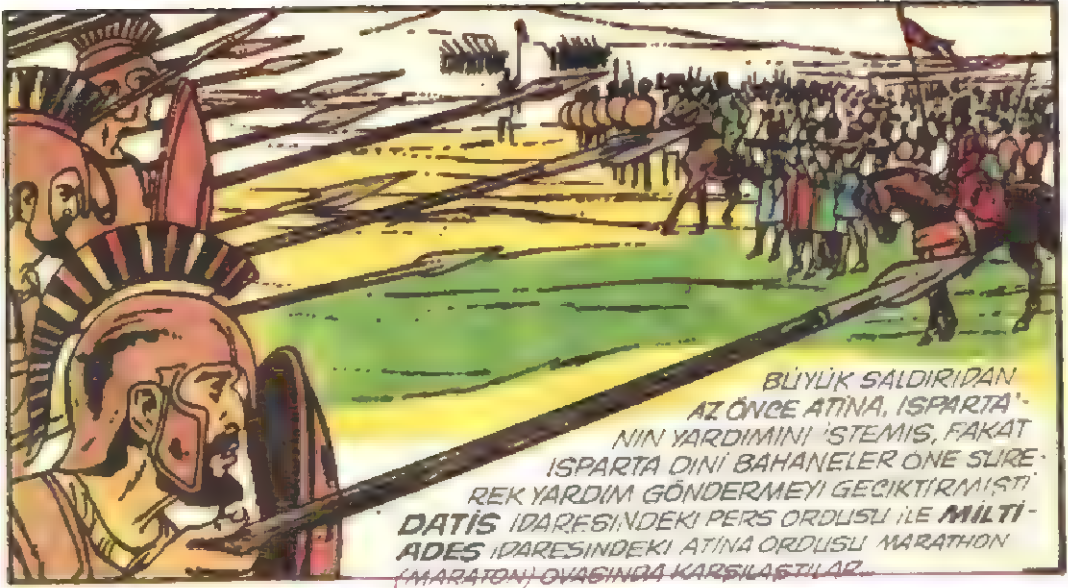
...GEÇEREK YUNANISTAN'I KUZEYDEN İSTİLA EDECEK BİR ORDU KURMA HAZIRUKLARINA GİRİŞMİŞTİ. BÖYLECE M.Ö. 492'DEN BAŞLAYARAK, YARIM ASIR SÜRECEK OLAN PERS SAVAŞLARI BAŞLAMIS OLUYORDU.. BU ARADA DONANMALARI YOK OLAN PERSLER İYONYA'YA DÖNMEK ZORUNDA KALDILAR...

İKİ YIL SONRA FENİKE İDARESİNDEKİ BİR DONANMA İLE
YOLA ÇIKAN DARIUS, BUYRUGU ALTINDAKİ TOPOKLAR-
DAN GELEKERE KENDİSİNE KATILAN ETYOPYALILAR
MİSİRLİLER VE HİNTLİLERDEN OLUŞAN BİR OR-
DUNUN VE SÜRGÜNDEKİ SABİK ATINA...

...TİRANİ HİPPİAS'IN DESTE-
ĞİYLE FETİH HAREKETİNİ BAŞ-
LATTI... NAKSOS VE EUBOİA
(EĞRİBOZ) ADALARI İSTİLA EDİL-
Dİ... İSYAN SİRASINDA MİLETE
YARDIM EDEN ERETİRİA
HALKI İRAN'A
SÜRLÜLDÜ...

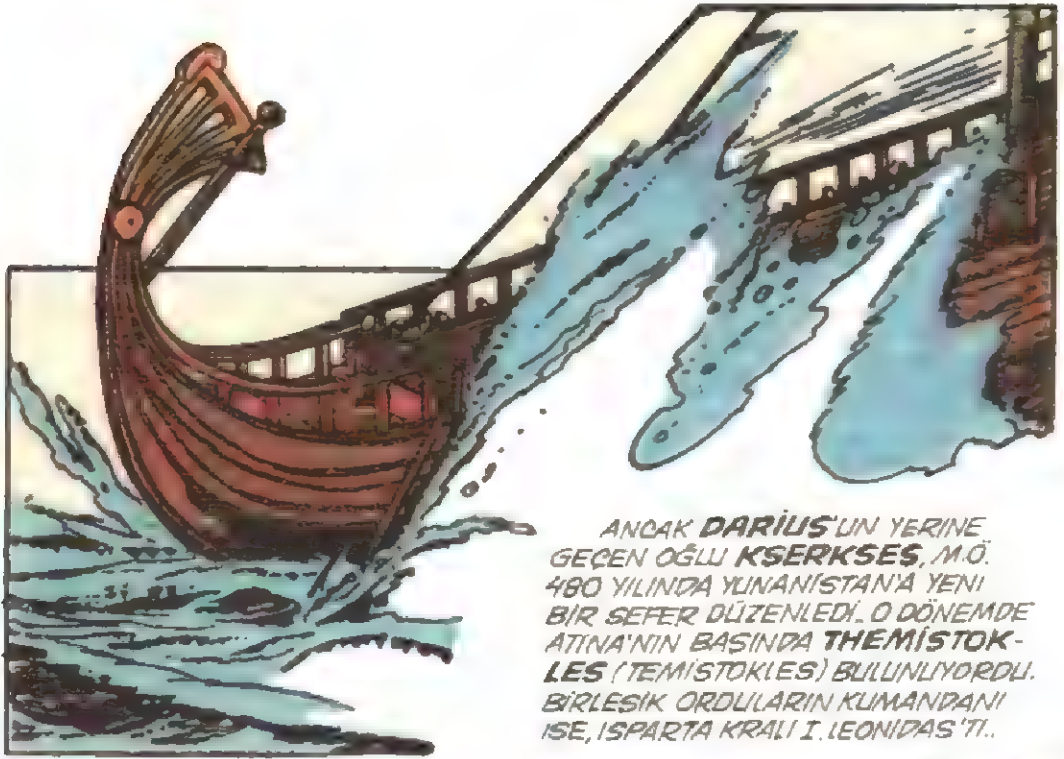

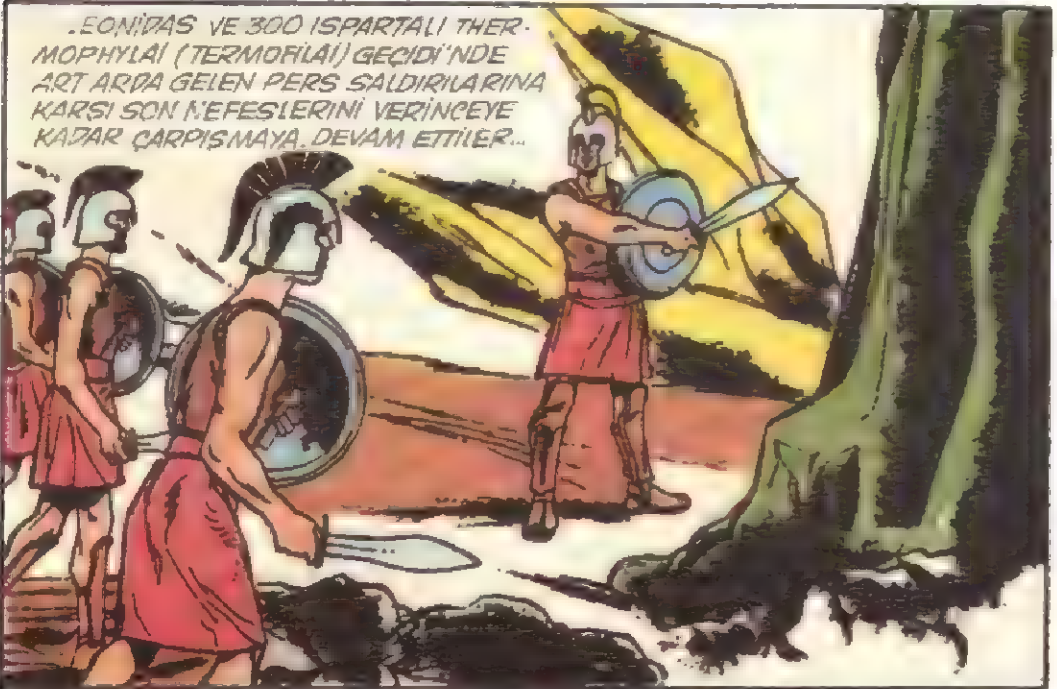
BÜYÜK SALDIRIDAN
AZ ÖNCE ATINA, ISPARTA'
NIN YARDIMINI İSTEMİŞ, FAKAT
ISPARTA DİNİ BAHA NELER ÖNE SÜRE
REK YARDIM GÖNDERMEYİ GECİKTİRMIŞTI
DATİS İDARESİNDEKİ PERS ORDUSU İLE **MİLTİ-**
ADES İDARESİNDEKİ ATINA ORDUSU MARATHON
(MARATON) OVA SINDA KARŞILAŞTILAR.

ATINALILAR SAYIÇA ÇOK USTLUN DURUM
DA OLAN PERS ORDUSUNU KAHRAMANLIK
LARI VE ÇESARETLERİ SAYESİNDE YENMEYİ
BASARDILAR. SAATLERCE SÜREN SAVAŞIN
HİKAYESİ TARİHÇİ **HERODOTOS** TARAFIN
DAN DA KALEME ALINMIŞTIR...

ANCAK **DARIUS**'UN YERINE
GEÇEN OĞLU **KSERKSES**, M.Ö.
480 YILINDA YUNANİSTAN'A YENİ
BİR SEFER DÜZENLEDİ. O DÖNEMDE
ATINA'NIN BAŞINDA **THEMİSTOK-
LES** (TEMİSTOKLES) BULUNUYORDU.
BİRLEŞİK ORDULARIN KUMANDANI
İSE, İSPARTA KRALI **I. LEONİDAS**'TI..

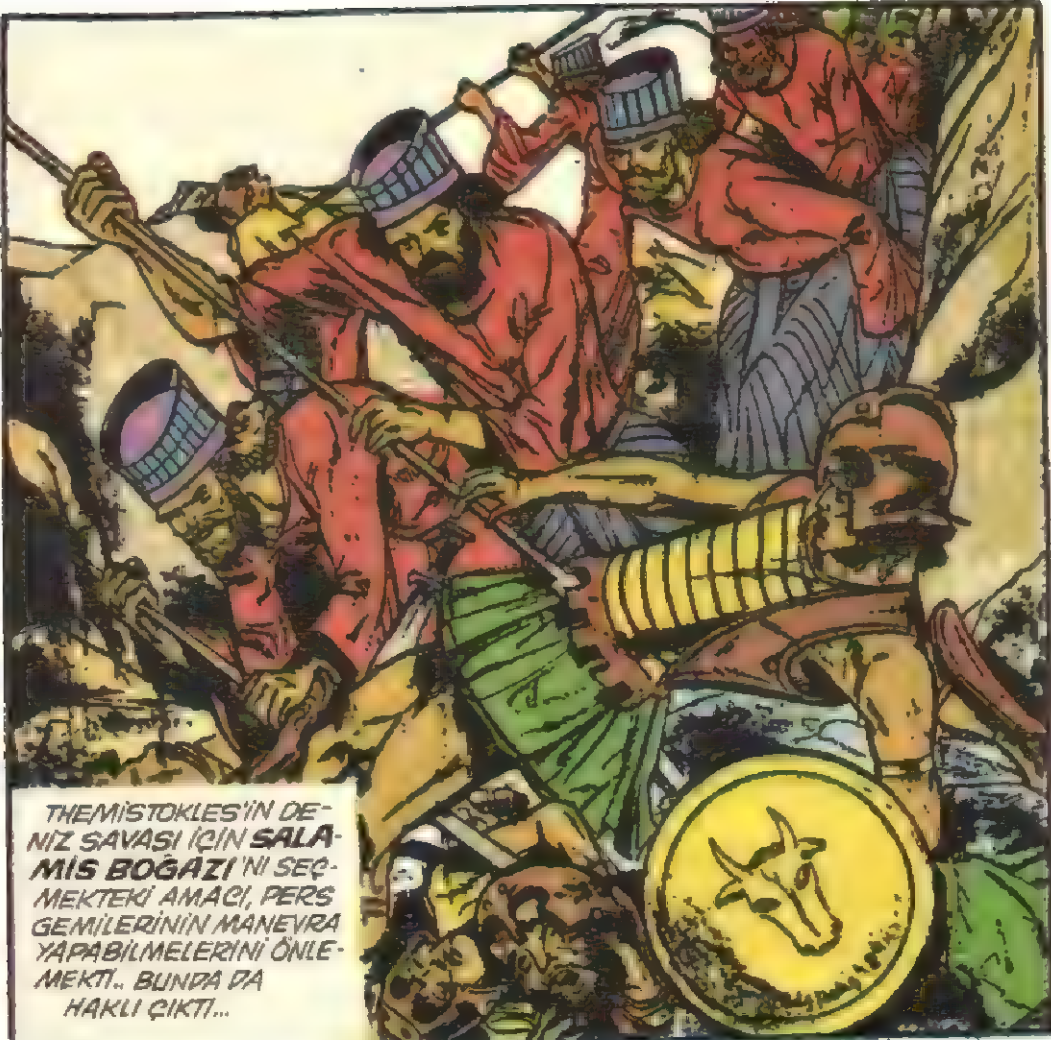
..LEONİDAS VE 300 İSPARTALI THER-
MOPHYLAİ (TERMOPHİLAI) GEÇİDİ'NDE
ART ARDA GELEN PERS SALDIRILARINA
KARŞI SON NEFESLERİNİ VERİNCEYE
KADAR ÇARPISMAYA DEVAM ETTİLER...

THEMİSTOKLES'İN DE-
NİZ SAVASI İÇİN **SALA-
MİS BOĞAZI**'Nİ SEC-
MEKTEKİ AMACI, PERS
GEMİLERİNİN MANEVRA
YAPABİLMELERİNİ ÖNLE-
MEKTİ.. BUNDA DA
HAKLI ÇIKTI...

SALAMİS BOZĞUNU O KADAR MÜTHİŞTİ Kİ, **KSERKSES** GERİ ÇEKİLMEK
ZORLUNDA KALDI. ANCAK ATINA ATEŞE YERİLMEKTEN KURTULAMAMISTI
BUNA RAĞMEN YUNANLILAR BİR KEZ PAHA DOĞU'NUN HÂKİMİYETİNE GİR-
MEKTEN KURTULMUŞLARDI...

THEMİSTOKLES'İN DE-
NİZ SAVASI İÇİN **SALA-
MİS BOĞAZI**'Nİ SEÇ-
MEKTEKİ AMACI, PERS
GEMİLERİNİN MANEVRA
YAPABİLMELERİNİ ÖNLE-
MEKTİ.. BUNDA DA
HAKLI ÇIKTI...

SALAMİS BOZGUNU O KADAR MÜTHİSTİ Kİ, **KSERKSES** GERİ ÇEKİLMEK
ZORLUNDA KALDI.. ANCAK ATINA ATEŞE VERİLMekten KURTULAMAMISTI
BUNA RAGMEN YUNANLILAR BİR KEZ PAHA DOĞU'NUN HÂKİMİYETİNE GİR-
Dİ.. KURTULAN MUSLARDI..

DÖNEMİN KRONOLOJİK GELİŞİMİ

M. Ö. 6000 YILINA DOĞRU

Bu dönemde Girit adası dahil bütün Ege adaları ve Yunanistan' da gelişmiş bir neolitik kültürün varlığı görülmektedir. Bu tarihten kısa bir süre sonra önce bakırın daha sonra da tuncun işlenmesine geçilir.

M. Ö. 2400 YILINA DOĞRU

Tunç ilk kez Girit adasında işlenmeye başlanmıştır. Ticaretin merkezi de yine Girit adasıdır. Kıbrıs ve Anadolu yarımadası ile ilişkiler kurulur. Bu döneme "**Erken Minos Devri**" adı verilmektedir.

M. Ö. 2100 YILINA DOĞRU

Girit'te bu tarihte M.Ö. 1580 yılında sona erecek olan "**Orta Minos Devri**" başlar. Muhteşem sarayların inşası, maden ve seramik eşya üretimi alanında büyük ilerlemelerin görülmesi, Yunanistan ve Yakındoğu'nun önemli merkezleri arasında canlı bir alışverişin doğuşu, henüz çözölememiş olan ve "**hiyerolofik**" adı verilen yazı sisteminin kullanılmaya başlaması, bu döneme rastlar.

M. Ö. 1900 YILINA DOĞRU

Hint-Avrupa karışımı bir dil konuşan Akalar bu tarihlerde Yunanistan yarımadasını istila ederek Peloponnes'e doğru ilerlerler. Akaların kullandıkları atlı savaş arabaları ve tunçtan uzun mız-

M. Ö. 1700 YILINA DOĞRU

Bir deprem sonucu yıkıldığı sanılan Girit sarayları, kısa sürede yeniden inşa edilir. Yunanlılar lineer A adı verilen bir yazı kullanmaya başlarlar. Bu arada Peloponnes'e yerleşmiş bulunan Akalar da Girit uygarlığını benimsemeye başlamışlardır.

M. Ö. 1580 YILINA DOĞRU

"Geç Minos Devri"nin başladığı bu dönemde Knossos Ege adalarının büyük bölümünü ve yarımadanın bazı kıyı bölgelerini egemenliği altına alarak bölgede bir üstünlük kurar. Mısır'la ilişki kurulur. Girit adasında ticaret en üst düzeye erişir. Yunanistan yarımadasında, özellikle Argolis'te Girit uygarlığının etkisiyle saraylar inşa edilir ve küçük küçük şehirler kurulur.

M. Ö. 1450 YILINA DOĞRU

Girit adasındaki sarayların bir bölümü zamanla yıkılır. Yarımada yeni yerleşen bazı kavimlerin etkisiyle olduğu sanılan, lineer B yazı sisteminin kullanılmaya başlandığı görülür.

M. Ö. 1400 YILINA DOĞRU

Girit adasındaki sarayların tamamı yıkılır ve bu Girit uygarlığının sonu olur. Başta Mikenai ve Tirins şehirleri halkı olmak üzere Akalar, Giritlilerin Akdeniz'deki egemenliklerini ve ticareti ellerine geçirirler. Lineer B yazı sisteminin kullanımı yaygınlaşır. Mikenaililer tarafından büyük, kubbeli mezarlar ve kaleler inşa edilir.

M. Ö. 1260 YILINA DOĞRU

Anadolu'nun kuzeybatı sahilinde yer alan Truva kenti, Akalar olduğu sanılan güçlü bir düşman tarafından tahrip edilir. Bu olay Homeros'un destanına konu olmuştur. Hint-Avrupa ırkından bir başka kavim olan Dorlar Yunanistan'ı istila ederek Akaları boyunduruk altına alırlar ve yörede ilk kez demirin işlenmesine geçilir. İyonyalılar gibi bazı gruplar Anadolu'ya göç ederek orada yeni şehirler kurarlar. Diğerleri bu dönemde Mısır sahillerine ve Yakındoğu'ya yerleşerek **"Deniz Kavimleri"** adıyla tarihe geçen halkla karışırlar.

M. Ö. 1100 YILINA DOĞRU

Mikenai ve diğer Aka şehirleri yıkılır ve bu, Miken uygarlığının sonu olur. **“Karanlık Devir”** ya da “Yunan Ortaçağı” adı verilen devir başlar. Bu, Demir Çağı’nın da başlangıcıdır. Seramik çalışmaları gelişerek **“geometrik”** adı verilen tarza dönüşür. Aynı dönemde Yunan halkının ekonomik, sosyal ve siyasi sisteminin temelini oluşturan **“polis”**ler kurulmaya başlar.

M. Ö. 900 YILINA DOĞRU

Lakonya’yı istila eden Dorlar, Aka asıllı oldukları sanılan yerli halkı egemenlikleri altına alarak Evrotas nehri kıyısında Isparta kentini kurarlar.

M. Ö. 850 YILINA DOĞRU

lyonya’da bu tarihlerde Homeros tarafından **İlyada** ve **Odise** adlı iki destan kaleme alınır.

M. Ö. 800 YILINA DOĞRU

Fenike alfabesinden ilham alınarak meydana getirilmiş olan ilk Yunan kitabesi, Atina’da bulunan **“Dipilon Vazosu”**dur. Sözü edilen yazı sesli harflerin katılmasıyla kısa sürede gelişir ve **“Arkaik Devir”** (M.Ö. 800-M.Ö. 500) adı verilen Yunan tarihi başlar. Bu dönemde denizcilik ve ticaret, Akdeniz kıyılarında koloniler kurmuş olan Fenikelilerin elindedir. İtalya’da Tiber ve Arno arasında yer alan bölgede yaşayan ve Anadolu’dan geldikleri anlaşılan Etrüskler tarih sahnesinde görülmeye başlarlar.

M. Ö. 753

Efsaneye göre Romulus tarafından Roma şehrinin kurulması bu tarihe rastlar.

M. Ö. 750 YILINA DOĞRU

Boiotia’da doğmuş olan Yunanlı şair Hesiodos tarafından dünyanın kuruluşu ve Tanrıların soyağacını anlatan **“Theogonia”** adlı eser ile **“İşler ve Günler”** (**Erga Kal Hemeral**) adlı şiir kitabı kaleme alınır. İki asır sürecektir olan büyük “Yunan Kolonileşme Hareketi” başlar. İtalya’da Cumae şehri kurulur.

M. Ö. 700 YILINA DOĞRU

Kolonileşme Hareketi İtalya'nın güneyine ve Sicilya'ya kadar yayılarak (Büyük Yunanistan, Messina, Katana, Syrakusai/Siraküza), Sibaris, Tarentum gibi şehirler kurulur. Uzun bir savaştan sonra yerli halkı boyundurukları altına alan Ispartalılar, Messenia Ovası'nın verimli topraklarını ellerine geçirirler. Atina'da soylu ailelerin siyasi güçleri sağlamlaştırılır. Monarşi yerini aristokrasiye bırakır. Kralların elinde bulunan yetkiler arhont'lara geçer.

M. Ö. 650 YILINA DOĞRU

Yunan Kolonileşme Hareketi, Halkidikya yarımadası, Trakya sahilleri ve Boğazlar'a kadar uzanır. M.Ö. 660 yılında Bizantion'un (İstanbul) kuruluşu, Karadeniz'e giden yolu açar.

M. Ö. 630 YILINA DOĞRU

Yunanlılar tarafından Afrika Kıtası'nın kuzeyinde Kirene kurulur. Messenyalıların başkaldırmaları, Isparta'nın güvenliğini tehlikeye düşürür. Büyük fedakârlıklar ve çabalar sonucunda Ispartalılar Peloponnes yarımadasının büyük bir bölümünde yeniden hâkimiyet kurarlar.

M. Ö. 620

Atina'ya hâkim olan ve tehlikeli boyutlara ulaşan sosyal gerilimin ortaya çıkmasından önce, eskiden sözlü olarak yürürlükte bulunan kanunların, Drakon tarafından yazılı hale getirildiği görülür.

M. Ö. 600 YILINA DOĞRU

Bu tarihte Anadolu'dan giden Fokaialılar tarafından, Fransa'nın Akdeniz sahillerinde, bugünkü adı Marsilya olan Massalia kolonisi kurulur.

M. Ö. 594 YILINA DOĞRU

Kendisine tam yetki verilmiş olan Solon, devleti yeniden düzenlemek göreviyle "arhont" seçilir. Köylülerin borçlarını indirir ve

ödenmemiş borç karşılığında uygulanan kölelik cezasını kaldırır. Ticareti destekler, zanaatkârları korur ve zeytinciliğin geliştirilmesi için çaba gösterir. Vatandaşları servetlerine göre dörde ayırarak her birinin hak ve ödevlerini belirler.

M. Ö. 560 YILINA DOĞRU

Eski bir soylu olan Peisistratos Atina'da iktidarı eline geçirir. Köylülerin, tüccarların ve zanaatkârların desteğini kazanarak soyluların nüfuzunun zayıflamasına neden olur.

M. Ö. 550 YILINA DOĞRU

Yunan Kolonileşme Hareketi aşağı yukarı bu tarihlerde sona erer. Bu dönemde Yunanlılar, İspanya'nın, Fransa'nın, İtalya'nın güney sahilleri ile Sicilya, Kuzey Afrika, Ege kıyıları, Boğazlar ve Karadeniz sahillerine kadar yayılmış durumdadırlar. Pers kralı Kiros, Medlere saldırarak başkentleri Ekbatana'yı ele geçirir. Hızla büyüyen Persler, üç yıl sonra Lidya Krallığı'nı ve Anadolu sahillerinde yer alan Yunan kolonilerini ele geçirirler.

M. Ö. 527

Peisistratos'un Atina'da ölümünden sonra yerine oğulları Hipparhos ve Hippias geçer.

M. Ö. 510 YILINA DOĞRU

Bir suikast sonucu öldürülen (M.Ö. 514) Hipparhos'un yerine geçen Hippias daha sert bir politika uygular. Sürgüne gönderilen soylular, Isparta'nın da desteğiyle Atina'ya saldırırlar. Hippias kaçmak zorunda kalır.

M. Ö. 508

Kleisthenes (Kleistenes) bu tarihte başa geçer ve bir dizi reform başlatır. Bu reformlar sayesinde sosyal sınıflar veya servet dağılımından kaynaklanan bölünmeler ortadan kalkmış ve demokrasi güç kazanmıştır. Aynı şekilde on yıl süreyle sürgüne gönderilme cezasının uygulanmaya konulması da bu döneme

M. Ö. 499

Anadolu'da yer alan İyonya sahil kentlerinden Milet'in tiranı Aristagoras bu tarihlerde Perslere başkaldırır ve isyan kısa sürede bütün İyonya'ya yayılır. İsyancılar, Atina'nın ve Eretria'nın desteğini sağlayarak satraplığın başkenti Sardes'i ellerine geçirirler.

M. Ö. 494

Fenike, Girit ve Mısır gemilerinden oluşan Pers donanması, Milet önlerinde Yunanlıları bozguna uğratar. Milet yerle bir edilir. Bunun üzerine diğer şehirler isyandan vazgeçerler.

M. Ö. 492

Darius'un Yunanistan'a düzenlediği ilk seferi, Athos Burnu önünde donanmasının fırtınaya tutulması ve parçalanması üzerine başarısızlıkla sonuçlanır.

M. Ö. 490

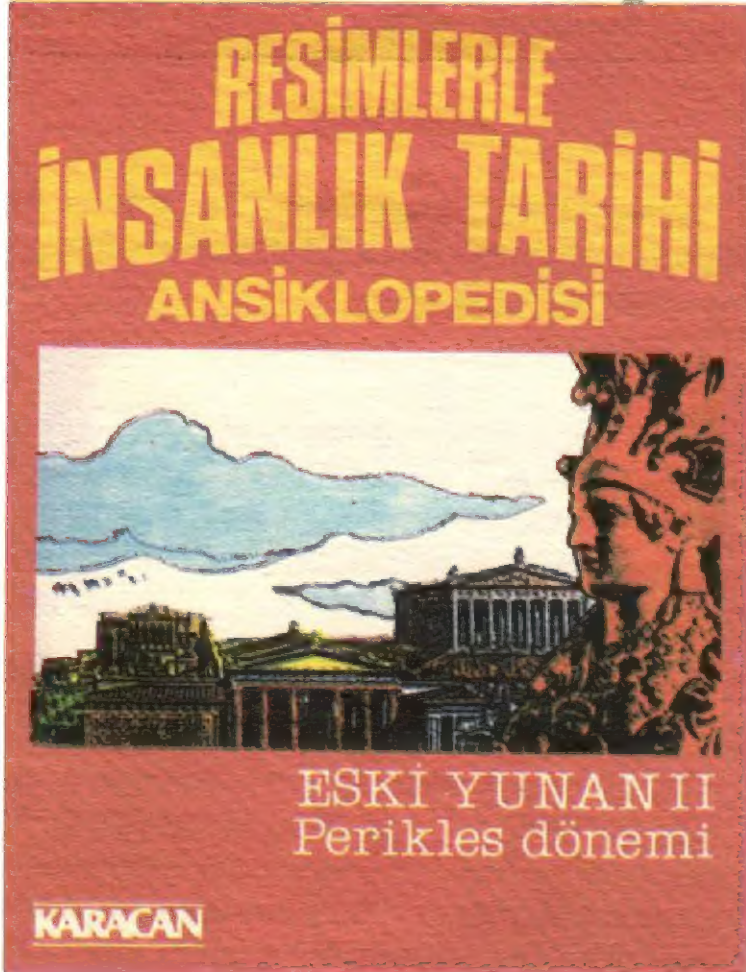
Persler yeniden harekete geçerler. Çok büyük bir donanmanın desteğinde Ege Denizi'ni geçen Pers ordusu Euboia (Eğriboz) adasında karaya çıkar ve Eretria'yı alır. Daha sonra Attika'da, Marathon Ovası'nda karargâh kuran Persler, Miltiades komutasındaki Atinalılar tarafından yenilirler. Persler geri dönmek zorunda kalmışlardır.

M. Ö. 480

Darius'un yerine geçen Kserkses Yunanistan'a yeni bir sefer düzenler. Bizzat kralın kumandasında ve güçlü bir donanma desteğindeki Pers ordusu Yunanistan'ı kuzeyden işgal eder. Thermophylai Geçidi'nde (Termofilai) Isparta kuvvetlerini yenilgiye uğratarak Atina'yı ele geçirir ve şehri yakar. Halk Salamis adasına kaçır. Pers donanmasının Salamis'te yenilgiye uğratılması, Kserkses Achaia'ya geri döner. Bu savaşın gerçek

RESİMLERLE İNSANLIK TARİHİ ANSİKLOPEDİSİ

GELECEK SAYI:
PERİKLES DÖNEMİ

BAYİNİZDEN